

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Προπληρωτία, ἐν Καΐρῳ Φρ. 20.
ἐν τῇ λοιπῇ Αἰγύπτῳ καὶ
τῇ Ἀλλοδαπῇ . . . Φρ. 28.

ΚΕΚΡΟΥΨ

Διευθυντής καὶ Ἐκδότης
Γ. Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ.

Διεύθυνσις
Journal Grec *Cécrops*, Caire.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗ ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΙΣΟΤΗΤΟΣ

ὑπὸ τοῦ δικηγόρου
Ε. ΓΑΥΜΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Θ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Τοιαῦτάτινα γράφοντες ὑπὸ γενικῆν ἔποψιν, καὶ ἀπορητικῶς τὴν ὑφισταμένην διαμάχην τῆς ἐργασίας πρὸς τὸ κεφάλαιον ὑποδεικνύοντες, δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐκληφθῶμεν ὁπαδὸς τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀναρχικοῦ κοινωνισμοῦ. Ἐκ τῶν σπουδῶν καὶ ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀνήκομεν ἐξ ἐναντίας εἰς τοὺς ἀνευ φανατισμοῦ ἀποστόλους τῆς κοινωνικῆς τάξεως, εἰς τοὺς ἐπιζητοῦντας, διὰ μέσου ὅρου, τὴν συνδιαλλαγήν τῶν διεστώτων, πρὸς ἐπίτευξιν τῆς, ὅσον εἶναι ἀνθρωπίνως δυνατόν, ἰσότητος. Καθ' ἃ δὲ παρατηρεῖ βεβαίως ὁ ἀναγνώστης, οὐδόλως εἰσδύομεν εἰς τὸν λαθῦρινθον τῶν νέων ἰδεῶν· τὰς σκέψεις ἡμῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος καθοδηγεῖ ὁ τὰ πάντα εἰπὼν καὶ διδάξας Ἀριστοτέλης, οὗτινος καὶ ἀναγράφομεν τὸ σχετικὸν δόγμα· « Ὅτι μὲν οὖν ἔχει τινὰ « δύναμιν εἰς τὴν πολιτικὴν κοινωνίαν ἢ τῆς « οὐσίας ὁμαλότης, καὶ τῶν πάλαι τινὲς φαί- « νονται διεγνώκότες. Κεῖται γὰρ ὡσπερ « καὶ ταῖς ἄλλαις τέχναις οὐδὲν δὲ ὄργανον « ἄπειρον οὐθεμιᾶς ἐστὶ τέχνης, οὔτε πλήθει, « οὔτε μεγέθει· ὁ δὲ πλοῦτος ὄργανων πλήθος « ἐστὶν οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν ».

Οὐδὲ ἐννοοῦμεν νὰ δικαιολογήσωμεν ἅπαντα τὰ παράπονα τῶν ἐργατικῶν τάξεων καὶ τὸ ὑπερβολικὸν κατὰ τοῦ κεφαλαίου μῖσος, εἰς ὃ ὠθιοῦνται ἐνίοτε ὑπὸ τοῦ κοινωνισμοῦ, τοῦ μηδενισμοῦ καὶ ἄλλων ὑπὸ ἄλλα ἀπαίσια ὀνόματα καταχθονίων ἐταριῶν. Αἱ ἐργατικαὶ τάξεις δὲν

δικαιοῦνται προστασίας ὅταν τυφλῶς καὶ ἀμέσως τρέπωνται εἰς τὰ ἔσχατα μέσα, τὰ ἀπειλοῦντα γενικὴν ἀνατροπὴν ἢ κοινωνικὸν σάλον πολὺ πλέον ἐπικίνδυνον ἢ τὸν ὑπάρχοντα. Ἀπολαμβάνουσι τῶν συμπαθειῶν τῆς κοινωνίας τότε μόνον, ὅταν ἐξανίσταται ἀποκλειστικῶς κατὰ τῆς ἀπληστίας τῶν κεφαλαιούχων· καὶ ἔχουσι πρὸς τοῦτο ἀρμοδιώτατον μέσον — τὰς ἀπερ-
Ναί, ἔχουσι ἀρμοδιώτατον μέσον
ἢ ἀπὸ τῆς ἀπληστίας τῶν κεφαλαιούχων
καὶ τῶν ἀπληστῶν ὁμοίων
ἢ τῶν ἀπληστῶν ὁμοίων
ἢ τῶν ἀπληστῶν ὁμοίων

γιαίας—ὅπερ εἶναι δικαιολογημένη ἐπανάστασις τοῦ ἐκμεταλλευομένου κατὰ τοῦ ἐκμεταλλευτοῦ, τοῦ δυναστευομένου ἐργάτου κατὰ τοῦ δυνάστου πλοῦτου· εἶναι ἐπανάστασις πολλὰκις μὲν ἐπιτυχούσα τοῦ ἀγαθοῦ σκοποῦ, πάντοτε δὲ ὡς σοβαρὸν προάγγελμα προβάλλουσα κατὰ τῶν κυβερνήσεων, αἵτινες τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἢ τοῖς προνομίοις ὑπερμαχοῦσι.

Πρὸς τὴν ἐπιτακτικὴν ταύτην ὅσον καὶ ἀν-ἀνθρωποπρεπῆ διαδήλωσιν ὀρμᾶται ὁ ἐργάτης ἐκ φυσικοῦ ὅλως δικαίου, ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ συμβιοῦν τοῖς ὁμοίοις αὐτοῦ καὶ συμβοηθεῖσθαι, ἐκ τοῦ αἰσθήματος τέλος τῆς αὐτοσυντηρήσεως. Ἐκφράζει τὴν ἀπαίτησιν τῆς πλειονοψηφίας τοῦ νὰ μὴ μένωσιν αἰώνως ἀνεξέλεγκτοι οἱ κατακτηταί, οἱ τιμαριούχοι, καὶ νὰ μὴ προστατεύωνται διαρκῶς ὑπὸ τῶν νόμων οἱ τὰ εὐχερῆ κέρδη διώκοντες ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ τὴν περιουσίαν τοῦ ἄλλου πονήρως ἢ ἐκ τύχης ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις νοσφίζόμενοι. Παριστᾷ δηλαδὴ εἰς τὸν ἐπισωρευόμενον πλοῦτον ὅτι, διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ σεβασμοῦ καὶ τῆς τινος δυνάμεως ἐν τῇ κοινωνίᾳ, πρέπει ἀφ' ἐνός μὲν νὰ ἀποκτᾶται δι' ἐργασίας ἢ ἐμπορίας φανεράς, πραγματικῆς, ἀμέμπτου, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ γίνεται ὀργανῶν πλοῦτος, πρὸς ἄλλην παραγωγὴν καὶ δὴ πρὸς βελτίωσιν τῆς βιωτικῆς καταστάσεως τῶν ἐργατῶν, αὐτῶν δηλαδὴ ἐκείνων, οἵτινες τὸν

ἐγέννησαν. Τὸ δίκαιον τοῦτο τῆς ἐξελέγξωσιν ὑπάρχει ἐν τῇ συνειδήσει πάντων, καὶ καθ' ἃ ἔχομεν ἐκ τοῦ Ἡροδότου, ἦτο καθιερωμένον εἰς τὰς ἀρχαίας πολιτείας Αἰγυπτίων καὶ Ἀθηναίων, αἵτινες, σοφώτεροι τῶν σημερινῶν πεπολιτισμένων (;), ἐτιμώρουν διὰ τῆς ἐσχάτης ποινῆς τὸν μὴ ἀποδεικνύοντα τὴν ἐργασίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐκέκτητο περιουσίαν, ἢ προσεπορίζετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν· « Νόμον τὸν δε Ἄμασις ἐστὶν « ὁ καταστήσας ἀποδεικνύει τῷ Νομάρχῃ « πάντα τινὰ Αἰγυπτίων ὅθεν βιοῦται· μηδὲ « ποιοῦντα, μηδὲ ἀποφαίνοντα δικαίαν ζήτην, « ἰθύνεσθαι θανάτῳ· Σόλων δὲ τοῦτον τὸν νό- « μον λαβὼν, Ἀθηναίους ἔθετο· τῷ ἐκείνῳ ἐς « ἀεὶ χρέονται, ἐόντι ἀμώμῳ νόμῳ. »

Διότι, ἐν ἐπιλόγῳ εἰπεῖν, εἰς τὴν ἀνθρώπινον κοινωνίαν ὑπάρχει ἄλλοις ἀλληλεγγύης, οὐσιωδῶς διαφέρουσα τῆς παρατηρουμένης ἐν τῷ συναγελασμῷ ἄλλων τινῶν ζώων. Παρ' αὐτοῖς τὸ ἄτομον εἶναι πολὺ πλέον ἐλευθέρου καὶ ἀνεξάρτητον ἢ ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ κοινωνίᾳ αὐτοῦ· μὴ αἰσθανόμενον καθήκοντα, καὶ μὴ ἔχον ὅσας ὁ ἄνθρωπος ἀνάγκας, δὲν μεριμνᾷ περὶ ἀλληλοβοηθείας, οὔτε ἐπομένως περὶ ἰσότητος· διὸ καὶ δὲν παρέχει ὑπηρεσίας εἰς τὸν ὁμοίον του, δὲν τρέφει διαρκῆ αἰκογενειακὴν στοργήν· ἀδιαφορεῖ μάλιστα ἐν τῇ καταστροφῇ τῶν ὁμοίων του. Ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος, λογικὸς ἀφ' ἐνὸς καὶ κοινωνικὸς ἐξ ἀναποφεύκτου ἀνάγκης, γίνε-ται φιλόανθρωπος, καὶ ἂν δὲν τὸν ὑποθέσωμεν φύσει τοιοῦτον· παλαίων περὶ τῆς ζωῆς, θριαμβεῖ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ γενικοῦ τῆς κοινωνίας συμφέροντος, καὶ δὲν ἀποκτᾷ ὑπεροχὴν εἰμὴ κατὰ λόγον τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας χορηγεῖ εἰς τοὺς ὁμοίους του. Ἀμοιβαίως καὶ ἐπὶ ἀνταλλαγῇ παρεχόμενοι αἱ ὑπηρεσίαι ἀποκαθιστῶσι τὴν ἰσορροπίαν, δηλαδή ἰσότητά ἀνάλογον πρὸς τὰ ἔργα ἐκάστου· διότι ὅσω περισσοτέρας ὑπηρεσίας χορηγεῖ τὸ ἄτομον, τόσῳ μᾶλλον αὐξάνει τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τῶν ὁμοίων του, νοητικὰς ἢ σωματικὰς· ὅσω δὲ περιορισμέναι εἰσὶν αἱ δυνάμεις τῶν ἄλλων, τόσῳ δυσχερεστέρα εἶναι ἢ ἀνταλλαγῇ τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τόσῳ

μᾶλλον ἐλαττοῦται ἢ ἀτομικῆ καὶ ἐπομένως ἢ γενικῆ εὐημερία.

Οἱ ὄροι οὗτοι εἰσὶν ἐξόχως ζωτικὸι διὰ τὴν ἐν κοινωνίᾳ ἰσορροπίαν τῶν δικαιωμάτων καὶ καθήκοντων, ἣτις ἀποτελεῖται ἐκ τῆς ἀναγκαιοτάτης, κατ' Ἀριστοτέλη, ὁμαλότητος τῶν περιουσιῶν, τῆς εἰδικώτερον δυναμένης νὰ ὀνομασθῇ συμμαχίας τοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς ἐργασίας.

Ἄλλ' ὅμως οἱ ζωτικὸι αὗτοι ὄροι προσκόπτουσιν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ· αἱ δὲ τῶν λιπεργῶν διαμαρτυρήσεις δὲν ἀποθαίνουσι πάντοτε ὑπὲρ τῶν ἐργατικῶν τάξεων, οὐδὲ φαίνεται ἐπιτευκτέα ἐκ τῶν ἐνότων ἢ ῥιζικῆ θεραπείᾳ τῆς φροβερᾶς κοινωνικῆς νόσου· ἐξ ἐναντίας, κάκι-στον σύμπτωμα ἀναφαίνεται ἐν τῇ νόσῳ ταύτῃ ὁ πυρετὸς ὁ τὰς κεφαλὰς πολλῶν (πᾶσαν τέχνην ἢ ἐπιστήμην ἐργαζομένων) κυριεύσας πρὸς τὸ χρηματίζεσθαι ὅπως ὅποτε καὶ σχηματίζονται ὡς τάχιστα τὸ σατανικὸν ἐκατομμύριον· πυρετὸς ἐνδημικὸς γενόμενος, καὶ ὑπομιμνήσκων τὴν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Φαραῶν τελουμένην ὄρχησιν, πέραξ τοῦ χρυσοῦ μόνου, ἕνα δὲ μόνον δαίμονα ἐξυπηρετῶν, τὸν ὑποσκάπτοντα τὰ θεμέλια τῆς κοινωνικῆς τάξεως.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ὑπὸ Γ. Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗ.

(Συνέχεια.)

§ Ιστ'. Πάντες ἠλπίζον ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι ἤθελον ἐξακολουθῆ ἀπολαμβάνοντες τῆς αὐτῆς προστασίας, ἂν οὐχὶ πλείονος, ὑπὸ τὸν ἐκ τῆς χριστιανῆς υἱὸν τοῦ Ἀζίζ Ἐλ-Μανσοῦρ-Ἀμποῦ Ἄλη, λαβόντα μετὰ τὴν ἀνάρρησίν του τὸ ὄνομα Ἐλ-Χάκεμ-μπι-ἄμρ-Ἀλλάχ (Χακίμ Ἀμπρίλλε, κατὰ τὸν Ἱεροσ. Νεκτάριον). Καὶ ἀληθῶς, οὗτος κατ' ἀρχὰς ἐδείχθη εὖνους αὐτοῖς, διατάξας νὰ δοθῇ αὐτοῖς ἢ ἐν τῇ ὁδῷ Ἀβουδ-Χουσεῖν τοῦ Καίρου ὑπὸ τῶν Κοπτῶν κατεχομένη (1) ἐκκλησία τῆς Θεοτόκου, ἣτις ἔκτοτε ἐρησιμύησεν αὐτοῖς ὡς πατριαρχικὸς ναός,

(1) Μικρὴς, § 428.

Ὁ Χακίμ ἦτο μόλις ἐνδεκαέτης, ὅτε διεδέξατο τὸν πατέρα του, διὸ ταχέως περιεκυκλώθη ὑπὸ κολάκων, ὅτινες παρεκίνησαν αὐτὸν ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ ὑπὸ τοῦ συνετοῦ πατρὸς του ὀρισθέντος αὐτῷ κηδεμόνος Ἀρχικῶν, ἔκτοτε δὲ στερούμενος ἀγαθοῦ συμβούλου καὶ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τῇ κατὰ τρωπῶσει τοῦ διαμφισθητήσαντος αὐτῷ τὸν θρόνον διὰ τῶν ὀπλων ἐγγόνου δῆθεν τοῦ Ἀβδ-Ἐλ-Μέλεκ καὶ υἱοῦ τοῦ Χεσιάμ, Χαλιφῶν Ὁμεϊ-αδῶν, εἰς πλείστα παρεξέτραπῃ ἀτοπήματα, ὧν τὸ μέγιστον ἦν ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἰδρύσεως νέας θρησκείας ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ Ἰσλαμισμού, ἧς αὐτὸς τὸ μὲν πρῶτον ἐκινῶντι προφήτης, εἶτα δὲ καὶ Θεός! Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἠρέκθη εἰς τὸ νὰ ἐπιβάλῃ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ Χριστιανοῖς ἀτιμωτικὰς τινας διακρίσεις, ὑποχρεώσας τοὺς μὲν πρῶτους νὰ φορῶσιν ἐξεργόμενοι προσωπίδα μόνου, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ὑπ' αὐτῶν προσκυνήσεως τοῦ χρυσοῦ μόνου, τοὺς δὲ Χριστιανούς νὰ ἐνδύονται μέλανα ἐνδύματα· εἶτα ὅμως ἐβίασεν αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ ἐξωμώσωσιν, ὅτε καὶ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ναὸν τοῦ Παναγίου Τάφου κατηδάφισε καὶ πολλοὺς ἐβασάνισε καὶ αὐτὸν τὸν ἑαυτοῦ θεῖον, τὸν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Ἱερεμίαν, ἣγαγεν εἰς Αἴγυπτον καὶ πολυειδῶς βασάνισας ἀπεκεφάλισεν ἐν Καίρῳ (1), οὗτινος τὴν μνήμην ἐορτάζει ἡ Ἐκκλησία τὴν 15 ἢ 17 Μαΐου. Ἐκ τῆς σιωπῆς τῶν ἱστορικῶν περὶ τοῦ Ἀρσενίου, εἰκάζομεν ὅτι οὗτος θὰ εἶχε τελευτήσῃ ὀλίγον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διωγμοῦ· ὁ Ἱεροσολύμων Νεκτάριος γράφει ἐν τούτοις· « ὁ δὲ Πατριάρχης ὁ τότε Ἀλεξανδρείας ἦτον θεῖός του, ἀδελφὸς τῆς μητρὸς του, Διονύσιος τὸ ὄνομα του, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο εἰς τὸ Ταμιάθι, ἔστειλε γοῦν εὐθὺς ἐκεῖ καὶ τὸν ἀπεκεφάλισεν » (2), χωρὶς νὰ λέγῃ ἡμῖν πῶς βασιζόμενος ταῦτα γράφει. Ἐπὶ τοῦ διαδεχθέντος τὸν Ἀρσένιον Γεωργίου καὶ τοῦ διαδεχθέντος τοῦτον τῷ 1015 πιθανῶς Φιλοθέου ἢ μανίας τοῦ Χακίμ ὑπερέθη πᾶν ὄριον· καὶ Χριστιανοὶ καὶ μωαμεθανοὶ

(1) Ἀλθέριος, Χρον. Μερ. Β'. 46. καὶ ἄλλοι παρὰ Αἰ Κιέν.

(2) Νεκτάριος Ἱεροσολ. Ἱεροκοσμ. Ἱστορ. Τμ. Β'. σελ. 189.

ἐξίσου ὑπέφερον ἐκ τῆς φρενοβλαθείας τοῦ ἀλλοκότου τούτου ἀνθρώπου, ὅστις ὅτε μὲν, λησμονῶν τὰς ἀξιώσεις τοῦ οἴκου του ἐπὶ τῆς Χαλιφίας, διέτασσε ν' ἀναθεματίζωσιν ἐν τοῖς τεμένεσιν τὰ ὀνόματα τῶν πρώτων Χαλιφῶν, ὅτε δὲ κατεδίωκε τοὺς πράττοντας τοῦτο. Χιλιάδες ἐκκλησιῶν τότε κατηδαφίσθησαν ἐν Αἰγύπτῳ, Συρίᾳ καὶ Παλαιστίνῃ καὶ ἡ τέλεισις τῆς θείας μυσταγωγίας ἔπαυσεν ὅλως τῷ 1020 καθ' ἅπασαν τὴν Αἴγυπτον, ἐξαιρουμένων δυσπροσίτων τινῶν μοναστηρίων. Ὁ μὲν Νεκτάριος περὶ τῶν κατεδαφισθεισῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐκκλησιῶν τῶν Ὁρθόδοξων γράφει· « Ἐχάλασε καὶ τὴν περιφήμον ἐκκλησίαν τοῦ Ταμιαθίου, ἡ ὁποία ἦτον εἰς τὸ ὄνομα τῆς Θεοτόκου, σκάπτοντας τὰ μνημεῖα τῶν χριστιανῶν, ὅπου ἦσαν εἰς αὐτήν » κτλ. καὶ παρακατιῶν· « εὐρίσκειται ἕνα βουνὸν ἀπ' ἐξω ἀπὸ τὸ Μισήρι, κατὰ τὸ νότιον μέρος, λεγόμενον Μουκατάμ καὶ μοναστήριον περιφήμον τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου, ἔστειλε γοῦν καὶ ἐχάλασέ το καὶ αὐτὸ καὶ ἄλλα πάμπολλα μοναστήρια καὶ ἐκκλησίας ἐχάλασε... Ὁ ἀπεσταλμένος αὐτοῦ Ἰμπνε Γαγιάτης ἦλθεν εἰς Σουβεῖζι καὶ ἐχάλασε καὶ ἐκεῖ ἕτερον μοναστήριον, ἐπ' ὀνόματι λεγόμενον τοῦ ἁγ. Γεωργίου. Ἐχάλασεν εἰς τὸ αὐτὸ Σουβεῖζι καὶ μίαν μεγάλην καὶ ὄραϊαν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας » (1), ὁ δὲ ἄραψ ἱστορικὸς Μακρὴζης βεβαίως, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν κατεδαφισθεισῶν ἐκκλησιῶν ἐν Αἰγύπτῳ Συρίᾳ καὶ ταῖς λοιπαῖς ὑπὸ τὰ σκῆπτρα τοῦ Χακίμ ἐπαρχίας ἀνῆλθεν εἰς πλείονας τῶν τριακοντα χιλιάδων! (2) Εὐτύχημα διὰ τοὺς Χριστιανούς ἦν ὅτι ὁ ἀπεχθὴς τοῖς πᾶσιν οὗτος τύραννος μετέβαλε περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του γνώμην, οὐ μόνον ἐπιτρέψας τοῖς Χριστιανοῖς, διὰ διατάγματος, τὴν ἀνέγερσιν τῶν κατεδαφισθεισῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ διατάξας τὴν ἀπόδοσιν αὐτοῖς τῶν ἀφαιρηθεισῶν καὶ τὴν κατάργησιν τῶν κατ' αὐτῶν ἀτιμωτικῶν καὶ καταθλιπτικῶν διατάξεων. Ἦτο πλὴν ἀργά· ἢ καταστροφή ἦν τοιαύτη, ὡς εἶδομεν, ὥστε ἐλάχιστα οἱ Χριστιανοὶ ὠφελήθησαν ἐκ τῆς

(1) Νεκτάρ. Ἱεροκοσμ. Ἱστορ. Τμ. Β'. σελ. 189.

(2) Μικρὴς, § 448.

μεταβολῆς τῆς γνώμης τοῦ Χαλίφου, ὅστις ἐδόλοφονήθη ἐπὶ τοῦ βουνοῦ Μοκατάμ, ὅπου τακτικῶς μετέβαινεν ἄνευ συνοδίας, ὅπως διαλεχθῆ, ὡς ἄλλος Μωῦσῆς, μετὰ τοῦ Θεοῦ, τῷ 411 τῆς Ἐγείρας (1021 ἀπὸ Χρ.), συνεργεία τῆς παντοδυνάμου καταστάσεως τότε ἀδελφῆς του (1).

§ 13'. Φεύγων ἴσως τὸν διωγμὸν τοῦτον, εὐρίσκειτο ὁ Φιλόθεος τῷ 1019 ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅτε ἐξεργάγη διαμάχην ἀπροσδόκητος μεταξὺ τοῦ Αὐτοκράτορος Βασιλείου β', τοῦ Βουλγαροκτόνου, καὶ τοῦ Πατριάρχου Σεργίου τοῦ β'. Ὁ Σέργιος, ἐμφορούμενος ἐκ τῶν στενῶν καὶ ἐώλων ἰδεῶν τῶν προκατόχων του καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ Πολυεύκτου ἀκολουθῶν, ἠθέλησε νὰ κωλύσῃ τὸν Αὐτοκράτορα τοῦ νὰ ἐκκλησιασθῆ, ὡς ὄντα δῆθεν μεμολυσμένον ἐκ τῶν ἐν τοῖς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ κράτους πολέμοις φόνων· ὁ Αὐτοκράτωρ, μὴ θελήσας νὰ ταπεινωθῆ, ὕψωσεν ὑπ' ὀργῆς χεῖρα κατὰ τοῦ Πατριάρχου, ὅστις τότε δριμύν κατ' αὐτοῦ ἐλάλησε. Μεταξὺ τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ τοῦ Πατριάρχου ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι αἰτίαι δυσαρσεκείας, ἅς ὁ διηγούμενος ταῦτα Λογοθέτης Ἐπιφάνειος δὲν ἀναφέρει, ἐν αἷς ἦν καὶ ἡ ἐκ μέρους τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν ὀπαδῶν του εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερουμένων νόμου, ὅστις γνωστός ἐστὶν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀλληλέγγυον ἀντίδρασις. Ὅπως δῆποτε ἡ διαμάχη αὕτη μεγάλας ἐκινδύνευε νὰ λάβῃ διαστάσεις, ἂν μὴ ὁ Θεόφιλος, προσκληθεὶς ὅπως ἀποφανθῆ ἐπ' αὐτῆς, ἐφεύρισκε τρόπον ἱκανοποιῶντα ἀμφοτέρους. Οὗτος κατα-

(1) Ὅπαδὸς τοῦ Χακίμ εἰσὶν οἱ ἐν τῷ Λιδάμφ κατοικοῦντες Δροῦσοι, ὀνομασθέντες οὕτω ἐκ τοῦ Πέρσου αἰρεσιάρχου Μωχάμεδ-Ἰβν-Ἰσμὰιλ-ἔλ-Ναράζι, ὅστις τὸ πρῶτον κατέχησε τὸν Χακίμ. Μέχρις ἡμῶν σώζεται ἡρειπωμένον τὸ παρὰ τὴν Βάβ-ἔλ-Νάαρ (Πύλιν τῆς Νίκης) ἀνεγερθὲν ὑπ' αὐτοῦ λαμπρὸν τῆμενος, ὅπερ ἐθεμελιώθη κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς θύρας κουφικὴν ἐπιγραφὴν, τῷ 393 τῆς Ἐγείρας (1003 ἄ. Χ) κκληῖται καὶ Γκάμα-ἔλ-Χακίμ. Τὸ τῆμενος τοῦτο μετὰ τῶν πυλῶν ἔλ-Νάαρ καὶ ἔλ-Φουτουχ ὠχυρώθη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ναπολέοντος διὰ πυροβόλων, αἵτινα μ' ἄχρι πρότινος εὐρίσκοντο ἐν ταῖς θέσεσιν αὐτῶν. Τὰ πυροβόλα σώζουσιν ἐτι κεχαράχμυ νὰ ἐπὶ τοῦ λίθου τὰ ὑπὸ τῶν Γάλλων δοθέντα οὗτοις ὀνόματι.

σκευάσας δύο ἐκ κηροῦ ἀνδριάντας, ἕστησεν αὐτοὺς ἐν κοινῇ συνελεύσει ἀντικρῶ ἀλλήλων, καί, μὴδὲν εἰπὼν, ἀπήνεγκε τὴν κρίσιν, τοῦ μὲν ἐνός ἀνδριάντος ταμῶν τὴν γλῶσσαν, τοῦ δ' ἑτέρου τὴν δεξιάν. Ἐξ ἐκείνου δὲ καὶ αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτὸν Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας Κριταὶ τῆς Οἰκουμένης ἀνεφημίζονταί. Καὶ ὁ μὲν Σέργιος περιέβαλε τότε τὸν Θεόφιλον τὸ ὠμοφρόριόν του, ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του τὸ δ' ἐφόρει διάδημα, διὸ καὶ οἱ τῆς Ἀλεξανδρείας Πατριάρχαι ὄνω ὠμοφρόρια καὶ ὄνω μήτρας κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς λειτουργίας φοροῦσι. Νικηφόρος πλὴν ὁ Κάλλιστος ἀξιοῖ, ὅτι ὁ τίτλος οὗτος ἐδόθη τῷ πρῶτον τῷ ἀγίῳ Κυρίλλῳ ὑπὸ τοῦ Πάπα ἀγίου Κελεστίνου, ὡς δικάσαντι τὸν Νεστόριον ἐν τῇ Γ'. Οἰκουμηνικῇ Συνόδῳ (Βιβλ. Δ'. κεφ. 34.), ὅτε, κατὰ Παῖσιον Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας ἐν προσφωνήματι αὐτοῦ πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ρωσσίας Ἀλέξιον, δημοσιευθησομένῳ ἐν οἰκίῳ τόπῳ, « τὸ παλαιότατον στέμμα τοῦ θρόνου μας... ἔλαβεν ὁ ἀγιώτατος Πάπας κύρ Κύριλλος ἀπὸ τὴν ἐν Ἐφέσῳ ἱεράν Τρίτην Σύνοδον, ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ ».

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια.)

ΤΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΛΥΣΣΗΣ ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Ὅπως δὲ σαφέστερον τὸ πρᾶγμα δηλωθῆ, λάβωμεν τὸ ἐξῆς παράδειγμα: Ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ μικροβίον Α, ὅπερ ἔχει τοὺς ὀρισμένους μικροσκοπικούς καὶ χημικούς αὐτοῦ χαρακτῆρας, εἰσερχόμενον εἰς τὸν ὄργανισμὸν ἀνθρώπου ἢ ἄλλου ζώου, παράγει πάντοτε τὴν ὀρισμένην νόσον Β, τὰ εἰδικὰ αὐτῆς ἔχουσαν συμπτώματα καὶ ἀπολήγουσαν ἄλλοτε ἄλλως, ἀναλόγως τῆς μᾶλλον ἢ ἥττον ἐγκαίρου θεραπευτικῆς ἐπεμβάσεως. Ἐὰν ἤδη τὸ μικροβίον Α διὰ τῆς καταλλήλου ἐφαρμογῆς τῆς ὑπὸ τοῦ Pasteur διδασχθείσης μεθόδου ἐξασθενήσῃ,

ἀποθαίνει ὄχι μόνον ἀβλαβὲς διὰ τὸν ὄργανισμὸν Β, εἰς τὸν ὁποῖον εἰσέρχεται, ἀλλὰ καὶ προφυλάττει τὸν τελευταῖον τοῦτον ἀπὸ τῆς προσβολῆς ἑτέρου ἰσχυροῦ μικροοργανισμοῦ Α.

Ἀπὸ τοῦ παραδείγματος τούτου μέχρι τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ἀπὸ τῆς λύσσης προφυλακτικῆς μεθόδου ἂν ἀπομένει εἰμὴ μικρὸν διάστημα, ὅπερ ὀλίγη διανοητικὴ ἐργασία δύναται κάλλιστα νὰ ὑπερπηδῆσῃ. Καὶ ὄντως ὁ ἐμπειθὴς περὶ τὰ ἐπὶ τῶν μικροβίων πειράματα καὶ εὐφυῆ νοῦς τοῦ Pasteur, βλέπων σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ἀποτράπαιον νόσον λύσσαν, τὴν σαφῶς καθορισμένην καὶ καθ' ἧς οὐδὲν δυστυχῶς ἢ θεραπευτικὴ ἐπιστήμη δύναται, ἐσκέφθη ὅτι, ὅπως καὶ ἄλλων πολλῶν, οὕτω καὶ τῆς νόσου ταύτης ἡ ἀρχὴ δεῖν νὰ ᾖ μικροβίον τι μεταδιδόμενον ἀπὸ τοῦ κυνὸς ἢ ἄλλου ζώου εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ τῆς δῆξεως. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἄχρι τῆς ὥρας ἡ μορφολογία τοῦ φοβεροῦ τούτου μικροβίου δὲν καθωρίσθη ἔτι, καθόσον δι' ἓνα ἢ δι' ἄλλον λόγον τὰ ἐν χρῆσει τὰ νῦν ἐρευνητικὰ μέσα δὲν κατώρθωσαν ν' ἀπομονώσωσι ταῦτο, κατὰ τὴν ἀρχὴν ὅμως τῶν ὑποθέσεων τῶν ἐπιστημονικῶν, ἣν ἐσημειώσαμεν προλαβόντως ἐν τῇ θέσει ταύτῃ καὶ καθ' ἣν, τοῦ ἀποτελέσματος σταθεροῦ ὄντος, ἡ ἐξ ἧς τοῦτο ἀπορρέει ὑπόθεσις λαμβάνει κῆρος ἐπιστημονικοῦ γεγονότος, μέχρι νεωτέρας ἀνακαλύψεως, ὁ σοφὸς φυσιοδίφης δι' ἐπανειλημμένων πειραμάτων, εἰς 8 τέσσαρα τῆς ζωῆς αὐτοῦ κατηνάλωσεν ἔτη, κατώρθωσε ν' ἀνακαλύψῃ, ὅτι τὸ ἀυσεύρετον τοῦτο τῆς λύσσης μικροβίον ἐδράζει κατ' ἐξοχὴν εἰς τὸν μυελὸν τοῦ παθόντος ζώου, διότι ἐκ διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος τοῦ τελευταίου τούτου λαμβάνων ὁ Pasteur ὕλην καὶ δι' αὐτῆς ἐνοφθαλμίζων τὰ ἐφ' ὧν ἐπειραματίζετο ζῶα, εὗρεν ὅτι καὶ ὁ μυελὸς καὶ ἄλλα ὑγρά καὶ στερεὰ μέρη τοῦ παθόντος ζωικοῦ ὄργανισμοῦ μεταδίδουσι τὴν νόσον, τὴν ιδιότητα ὅμως ταύτην εἰς ὕψιστον βαθμὸν κέκτηται ἡ μυελικὴ οὐσία· τὸ μικροβίον ἄρα τῆς λύσσης ἐδράζει ἐκεῖ, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατόν εἰσέτι νὰ ἀπομονωθῆ καὶ ἐξασθενήσῃ, διὰ τοῦ

πειράματος καὶ πάλιν ἀνακαλύπτεται, ὅτι καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ περιέχοντος, δηλαδὴ τοῦ μυελοῦ, ἐξασθενωτικὴ ἐπενέργεια δύναται ἐξασθενωτικῶς νὰ ἐπενεργήσῃ ἐπὶ τοῦ περιεχομένου, δηλαδὴ τοῦ ἐν τῷ μυελῷ μικροβίου. Λαμβάνει λοιπὸν ὁ Pasteur τὸν μυελὸν ἀρτίῳ ἐκ λύσσης ἀποθανόντος κυνὸς καὶ ἀποξηραίνει αὐτὸν ἐντὸς κώδωνος, μακρὰν ἧς τοῦ ἀέρος ἐπαφῆς καὶ τῆς ἐπιδράσει ἀποξηραντικῶν χημικῶν μέσων. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ὁ μυελὸς, μόλις ἐξεληθὼν ἐκ τοῦ πτώματος ἀρτίως ἐκ λύσσης θανόντος ζώου, προκαλεῖ τὴν νόσον ἐπὶ υέτερου τοιούτου ἐντὸς 15 ἡμερῶν, ἐκ ταῦτα δὲ εἰς τρίτον ἢ περίοδος τῆς ἐπιώσεως, τοῦτέστιν ὁ χρόνος ἀπὸ τοῦ ἐνοφθαλμισμού μέχρι τῆς ἀναλάμψεως τῆς νόσου, σμικρύνεται εἰς τοιοῦτον τῆραν, ὥστε μετὰ 23 τοιούτους διαδοχικούς ἐνοφθαλμισμούς ἀπὸ ἐνός εἰς ἕτερον ζῶον ὁ χρόνος τῆς ἐπιώσεως εἰς ἑπτὰ μόνον περιορίζεται ἡμέρας. Ἄρα τὸ ἐν τῷ μυελῷ εὐρισχόμενον μικροβίον αὐξάνει τὴν ἔντασιν, καθ' ὅσον ἀπὸ ἐνός εἰς ἕτερον μεταβαίνει ζῶον. Ἐὰν ὅμως ὁ ἐξ ἀρτίως ἐκ λύσσης θανόντος ζώου ληφθεὶς μυελὸς, ἀντὶ νὰ μεταβιβασθῆ ἀμέσως εἰς ἕτερον ζῶον, ἀποξηρανθῆ, ὡς εἴρηται, ἀμέσως παρατηρεῖται, ὅτι ἡ ἔντασις αὐτοῦ ἐξασθενεῖ καθόσον ἐπὶ μακρότερον διαρκεῖ ἢ ἀποξήρανσις· εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε μυελὸς ἐκ λύσσης θανόντος ζώου ἐπὶ θεκατέσσάρας ξηρανθεὶς ἡμέρας ἀποθαίνει ὅλως ἀβλαβὲς ἐπὶ ἑτέρου ὕμῳς ἔχοντος ζώου ἐνοφθαλμίζομενος. Ἀλλὰ καὶ μυελὸς ἑπτὰ μόνον ἀποξηρανθεὶς ἡμέρας, ἐπὶ ζῶου ἐνοφθαλμίζομενος, μόλις καὶ μετὰ βίας ἀσθενέσματα προκαλεῖ λύσσης φαινόμενα. Ἐὰν δὲ ζῶον, ὕμῳς ἔχον, ἐνοφθαλμισθῆ διαδοχικῶς διὰ μυελῶν ἀποξηρανθέντων ἐπὶ δέκα, ἐννέα καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τῆς μιᾶς ἡμέρας, τότε βλέπομεν, ὅτι τὸ οὕτω προφυλακτικῶς παρασκευασθὲν ζῶον ὄχι μόνον ἀπρόσβλητον ἀποθαίνει ἐξ ἐνοφθαλμισμού μυελοῦ ἀρτίως ἐκ λύσσης συνήθους θανόντος κυνὸς, ἀλλ' οὐδεμίαν ἐπὶ αὐτῶν ἐπήρειαν ἔχει καὶ ὁ μυελὸς ζώου τὴν ἐβδόμην τῆς ἐπιώσεως ἡμερὰν παθόντος τὴν νόσον καὶ ἐπομένως, κατὰ τὰ προειρημένα, περιέχοντος μικροβίου μεγίστης

εντάσεως. Τὸ ζῶον ἄρα τοῦτο ἐτύγγανεν ἀπρόσβλητον ὑπὸ τῆς λύσεως.

Τὰ σπουδαιότατα ταῦτα πειράματα, μυριάκις καὶ ἐνώπιον πλείστων ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ἐπαναληφθέντα, ἐπέτυχον πληρέστατα, δὲν ἀπέμεινε θε εἰμὴ ἢ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐπιτυχῆς αὐτῶν ἐφαρμογή. Ἀλλὰ ποῖος ἐτόλμα τοιοῦτον νὰ ἐπιχειρήσῃ τόλμημα, ὕπερ πιθανόν ν' ἀπολήξῃ εἰς κακούργημα; Ποῖος εἶχε τὴν πεποίθησιν, ὅτι τὰ πράγματα δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀπολήξωσιν ἄλλως ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου; Μόνος ὁ δημιουργὸς ταύτων, μόνος, λέγομεν, ὁ Pasteur, περιστάσεως δοθείσης, ἀποτολμᾷ τὸ πρᾶγμα ἐπὶ τοῦ Ἀλσατοῦ νεανίου, τοῦ ἀφήσαντος ἐποχὴν ἐν τοῖς ἐπιστημονικοῖς χρονικοῖς. Κανονικῶς ἐκτελεσθέντων τῶν προφυλακτικῶν ἐνοφθαλμισμῶν, ὁ νέος σώζεται καὶ ἀποβαίνει ἀπρόσβλητος ὑπὸ μεγίστης ἐντάσεως λυσσῶντος μικροβίου. Ἡ πολύστομος φήμη διασχεδάννυσι τὸ σωτήριον γεγονός ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης. Σωρηδὸν ἐκ πάντων τῶν μερῶν συρρέουσιν οἱ ὑπὸ λυσσῶντων ζῶων ἐν γένει δηχθέντες εἰς τοὺς Παρισίους, τὴν πρωτεύουσαν, κατὰ τὸν Οὐγκῶ, τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, καὶ μερικώτερον εἰς τὴν ὁδὸν Hulm, ἔνθα τὸ ἐργαστήριον τοῦ ἐνδόξου ὑπάρχει Γαλάτου. Τοὺς πάσχοντας συνοδεύουσιν ἐπιστημονικαὶ ἐπιτροπαί, ὅπως τὴν μέθοδον σπουδάσωσι, ταύτας παρακολουθοῦσι τὰ παρὰ διαφορῶν μοναρχῶν καὶ βασιλέων παράσημα καὶ ταῦτα πάλιν αἱ διάφοροι ἐγγραφαὶ πρὸς ἀνάγεσιν εἰδικοῦ ἰνστιτούτου Pasteur ἐν Παρισίοις, ὅπως ἐν αὐτῇ καὶ θεραπεύωνται οἱ λυσσώδηκτοι καὶ ἢ ἀπὸ τῆς λύσεως προφυλακτικὴ μέθοδος διδασκῆται.

Καθ' ἣν στιγμὴν τὰς γραμμὰς ταύτας χαράσσομεν, οἱ μὲν λυσσώδηκτοι, οἱ τῷ Pasteur προσελθόντες, ἐφθασαν τοὺς χιλίους, αἱ δὲ ἐγγραφαὶ ὑπὲρ τοῦ ἰνστιτούτου Pasteur τὸ ἑκατομμύριον φράγκων!

Εὐτυχῆς ἡ Πατρὶς, ἥτις τοιαῦτα διατρέφει τέκνα! εὐτυχῆς ἡ καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπότης, ἥτις ῥήξασα τὰ δεσμὰ τῆς ἀμαθείας καὶ τῶν ταύτη ἀναποσπλάστων θυγατέρων, τῆς προλήψεως καὶ

δεισιδαιμονίας, πλησίστιος θάλλει πρὸς τὴν ἐπιτελουμένην κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον πρόοδον καὶ δύναται ἀνέτως καὶ λίαν ἐπιωφελῶς νὰ θαυμάζῃ τὰ μεγαλοπρεπῆ καὶ θαυμασία ἔργα τοῦ πνεύματος, ὕπερθεν τῶν ὁποίων χροστοῖς γράμμασι διαλάμπουσι τὰ ὀνόματα τῶν εὐεργετῶν αὐτῆς, ἐν οἷς καὶ τοῦ μεγάλου αὐτῆς εὐεργέτου Pasteur.

ΦΙΛΟΛΟΟΣ.

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

ὑπὸ

τοῦ Ἰατροῦ κ. ΣΑΡΑΝΤΗ Π. ΙΑΤΡΟΥ.

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ. — ΥΓΙΕΙΝΗ

ΤΑ ΠΑΘΗ

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Ἐπὶ τῆς ἐπιτήρειας τῶν παθῶν ἐπὶ τοῦ πεπτικοῦ συστήματος καὶ ἐπὶ τῶν ἐκκρίσεων ἐν γένει.

Αἱ κοινὰ παραινετικά καὶ παρήγοροι φράσεις πρὸς τοὺς θυμοειδῶς, θλιθερῶς ἢ καὶ κλαυθμηρῶς διακειμένους ἡμετέρους ὁμοίους: « τί κάθῃσαι καὶ χαλᾷς τὸ στομάχι σου, τί χολοσκᾷς; » οὐδὲν ἄλλο σημαίνουσιν ἢ ὅτι τὰ πάθη ἐπιδρῶσι κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ τῶν ὀργάνων τῆς πέψεως καὶ τῶν ἐκκρίσεων, ἐπιφέροντα πλεόν ἢ ἕλαττον σπουδαίας παθολογικᾶς ἀλλοιώσεως τῶν ὀργάνων τούτων. Εἰς τοὺς θυμοειδῶς μετὰ τὸ φαγεῖν διακειμένους καὶ εἰς τοὺς πρὸς συνουσίαν ἐρχομένους ἐπαναστατεῖ ὁ στόμαχος, ἀποβάλλων τὰ περιεχόμενα, ἐπέρχεται δὴλον ὅτι ἔμετος, τῆς αἰτίας δὲ συχνάκις ἐπαναλαμβανομένης, ἐπέρχεται δυσπεψία. Εἰς τοὺς θλιθερῶς διακειμένους ἐπέρχεται ἀνορεξία ἢ λειτουργία τοῦ στομάχου γίνεται βραδέως, ἐπέρχεται εἰδός τι μαρασμοῦ καὶ πολλοὶ καρκῖνοι τοῦ στομάχου ἀναπτύσσονται ὑπὸ τῶν παθῶν, ἰδίᾳ τῶν καταθλίψεως παθῶν, *passions dépressives*. Παρὰ ταῖς νεάνισι πᾶσαι αἱ γαστροεντερικαὶ διαταραχαὶ προέρχονται ἐκ πείσματος, θυμοῦ ἢ λύπης ἕνεκα τῶν

κοσμικῶν στερήσεων, εἰς ἃς ἀναγκάως ὑπὸ τῶν γονέων καὶ διδασκάλων ὑποβάλλονται. Παραπονοῦνται ἰδίᾳ κατὰ ἀορίστων καὶ ἀγνώστου σειρᾶς συμπτωμάτων, ἅτινα ὀφείλονται μᾶλλον εἰς τὴν ἐντεῦθεν προκύψασαν χλωροκαϊμίαν γίνονται τέλος ὑποχοιδιακῆ, νευρικῆ, ὑστερικῆ, ὡς λέγομεν, ἢ δὲ ἀπομάκρυνσις τῆς αἰτίας διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν αὐτῶν ὀρέξεων, δύναται νὰ ἐπαγαφέρῃ αὐτὰς εἰς τὸ κατὰ φύσιν. — Ἡ διάρροια ὀφείλεται πολλάκις εἰς τὰ πάθη μετὰ ζωηρὰν δυσάρεστον συγκίνησιν, ἐκ φόβου ἢ φρίκης, ἐπέρχεται τὴν δυσάρεστον ταῦτα ἀποτέλεσμα, μόνιμες δ' ἐστῶσαν οἱ τὸ πρῶτον εἰς μάχην παραταχθέντες στρατιῶται... — Ἡ συγκέντρωσις διαφορῶν παθῶν, ἐγωϊσμοῦ, ζηλοτυπίας κτλ., ἰδίᾳ κατὰ τὴν μέσσην ἡλικίαν (πᾶσα ἡλικία, λέγει ὁ Ὅρατιος, ἔχει τὰς ὀρέξεις τῆς, τὰς ἡδονὰς τῆς, τὰ ἤθη τῆς), παράγει τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα, ἦτοι καθ' ἑξῆς δυσκοιλίτητα, στύψιν τῆς κοιλίας, ἥτις πολλάκις ἐπιφέρει παράδοξα ἀποτελέσματα εἰς τοὺς ἔχοντας αὐτὴν οὔτοι διακινεῖται ἐν οὐχὶ καλῇ διαθέσει πνεύματος, εἶναι, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, *de mauvaise humeur*, καὶ πολλὰ πράξεις σκληρότητος δικαιοσύνης αὐστηρᾶς, ἀκάμπτου θελήσεως συνδέονται εἰς τὴν διάθεσιν ταύτην τοῦ ἐντέρου!! Φαντασθῆτε ἓνα ἀστυνόμον, ἓνα δικαστήν, ἓνα ἰατρόν, ἓνα δικηγόρον *au mauvaise humeur*, ἕνεκα τῆς δυσκοιλιότητος του, καὶ ταύτην ἕνεκα τῶν παθῶν του, καὶ ἐκ τούτων πάντων νὰ καταστρέψῃτε ἢ ὑπόθεσίς σας! Κάλλιον λοιπὸν εἶναι νὰ ἀναμένωμεν μέχρι οὗ οἱ κῆροι οὔτοι διατεθῶσιν ἐν καλῇ καταστάσει πνεύματος διὰ τῆς ἐπὶ τὸ φυσιολογικώτερον τροπῆς τῆς ἄνω λειτουργίας... — Τὸ ἦπαρ ὅπερ κατασκευάζει τὴν χολῆν, ἐπηρεάζεται ὑπὸ τῶν παθῶν. Συγκινησίς τις ζωηρᾶ, αἰφνίδιος τρόμος, θυμὸς σφοδρὸς, ἐπιφέρουσι πολλάκις τὸν ἰκτερον (κιτρινάδα) ὑπὸ τε ὀξείαν μορφήν καὶ ὑπὸ χρονίαν. Πολλὰ παθήσεις αὐτοῦ τοῦ ἦπατος, ἀπὸ τῆς ἀπλῆς ὑπεραιμίας μέχρι τοῦ καρκίνου, ὀφείλονται εἰς τὰ πάθη, ἅτινα ἀθρόως ἐνεργοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ, οἷα παρατεταμέναι συνεχεῖς θλίψεις, ἠθικαὶ λύπαι, ἀπατηλαὶ ἐλπίδες, πλείστα ἄλλα

ἐπιθυμιαὶ καταλαμβάνουσι τοὺς θνητοὺς καθ' ὅλας ἐν γένει τὰς κοινωνικὰς θέσεις καὶ κλίμακας! Οἱ γεφροὶ, οἵτινες κατασκευάζουσι τὰ οὖρα ἐπιρεάζονται ἐπίσης ὑπὸ τῶν παθῶν, ἐκκρίνοντες πολλάκις καὶ τάχιστα μέγα ποσὸν οὔρων, ἀνεξαρτήτως τοῦ συχνοῦ φαινομένου, ὅπερ μετὰ φόβον καὶ τρόμον ἐπέρχεται ἰδίως εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, διότι τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς οὐροδόχου κύστεως, ἀποβαλλούσης ταχύτατα τὸ περιεχόμενον οὔρον· πρόκειται περὶ τῶν νεφρῶν αὐτῶν ἢ δὲ φράσις « ἐλύθησαν τὰ νεφρά μου » μαρτυρεῖ ἐναργῶς τὸ πρᾶγμα. Οἱ δακροποιοὶ ἀδένες ἐπίσης καὶ εὐχερέστατα παθαίνονται· κλαίει τῆς ἐκ θυμοῦ, πᾶσα δὲ συγκίνησις ἐπιφέρει τὰ δάκρυα. Τὸ αὐτὸ φαίνεται, πλὴν σπανίως, παρατηρεῖται ἐπὶ ἀκρατήτου γέλωτος. Ὁ σιέλος ἐπηρεάζεται ὁμοίως ὑπὸ τινῶν παθῶν καὶ ἄλλοτε μὲν ξηραίνεται τὸ στόμα, στεγνώνει, ὡς λέγομεν, ὡς ὑπὸ λύπης, θλιθερῶν νέων, ἄλλοτε πληροῦται ἀφρῶν, ὡς ἐπὶ θυμοῦ... Οἱ ὄρχεις ἐπηρεάζονται ἐπίσης καὶ ὑπὸ τινῶν μὲν παθῶν (*expansives*), ἔρωτος, καταχρήσεως συνουσίας, ἐπέρχεται ἐκκρίσις σπέρματος, ὑπὸ δὲ τῶν παθῶν τῶν καλουμένων *depressives*, ὅλον θυμοῦ, λύπης, ἐντροπῆς, ἐπέρχεται τούναντίον φαινόμενον, τὰ δὲ παραδείγματα ἀνικανότητος δὲν εἶναι σπάνια. — Οἱ μαστοὶ ὡσαύτως ἐπηρεάζονται, τὸ δὲ γάλα παθαίνει κατὰ τε ποσὸν καὶ ποιὸν πρὸς βλάβην μάλιστα τῶν βρεφῶν.

Τὸ μετριάξιν τὰ πάθη εἶναι, ὡς προείπομεν, ἐκ τῶν ἀναγκαιότερων ἰατρικῶν φαρμάκων. Ἡ ἰατρικὴ τῆς καρδίας ὑπῆρξεν ἀείποτε ἀντικείμενον σοφοτάτων συγγραφέων, εὐφραδεδεστών ῥητόρων. Ἀλλ' ἡ πείρα ἐδείξεν, ὅτι αἱ ἠθικαὶ αὐταὶ συνταγαὶ εἶναι δυσεφαρμόστου καὶ δύσκολου χρήσεως. Ἐάν ἦνε δύσκολον νὰ γνωρίσῃ τις τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν, εἶναι δυσκολώτερον, βεβαίως, νὰ κατορθώσῃ, ὥστε νὰ εἰσακουσθῇ ἢ γλῶσσα τῆς φρονήσεως καὶ τῶν συμβουλῶν ὑπὸ τῶν ὑπὸ τῶν παθῶν κατεχομένων· διὰ τοῦτο ἐκ παιδικῆς ἡλικίας πρέπει νὰ ἐφαρμόζωμεν ὅσα προηγουμένως ἐξέστημεν.

Η ΓΕΝΕΣΙΣ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΣΜΩΝ

Κατὰ τὸν Κ. ΦΛΑΜΑΡΙΩΝ.

Τὸ περὶ γενέσεως καὶ τέλους τοῦ Κόσμου ζήτημα διήγειρεν εὐλόγως κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν τὸ ἐνδιαφέρον παντὸς ἀρεσκομένου εἰς τὴν ἐξιχνίασιν τῶν μυστηρίων τῆς φύσεως. Ἡ σύγχρονος πρόοδος τῆς ἐπιστήμης ἐπιτρέπει ἡμῖν τανῦν ν' ἀποπειραθῶμεν τῆς λύσεως αὐτοῦ καὶ νὰ μελετήσωμεν, οὐχὶ πλῆρον, κατὰ τὸν Βοσσοῦτον καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτὸν ἐκκλησιαστικοὺς συγγραφεῖς, τὴν ἱστορίαν ἐνὸς μόνου λαοῦ ἢ ἐνὸς μόνου θρησκευματος, μετὰ διαρκείας ἐξ ἑξακτῶν ἐτῶν, ὡς γενικὴν ἱστορίαν, ἀλλ' ὀλόκληρον τοῦ πλανήτου μας τὴν ἱστορίαν μετ' ἀναλόγου πρὸς τὸ μεγαλεῖον τοῦ σύμπαντος διαρκείας.

Α'.

Η ΑΡΧΗ

Μὴ παρασταθέντες εἰς τὴν πλάσιν τοῦ Κόσμου, δὲν δυνάμεθα ἄλλως νὰ μορφώσωμεν ἰδέαν τῶν ἐπιτελεσθέντων συμβάντων, ἢ ἐφαρμόζοντες ἐν τῇ ἐξερυνήσει αὐτῶν τὴν μέθοδον τῆς ἐπιστημονικῆς ἐπαγωγῆς, τὴν μόνην σπουδαίαν καὶ γόνιμον,

Στρέφοντες περὶ ἡμᾶς τὸ βλέμμα, βλέπομεν ὅτι παμμεγέθης σφαῖρα, ὁ Ἥλιος, ἐπαιωρεῖται ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ἑαυτῆς συστήματος, περιστρεφόμενη περὶ ἑαυτὴν εἰς εἰκοσιπέντε ἡμέρας καὶ ἡμίσειαν, καὶ ὅτι ἅπαντες οἱ πλανῆται στρέφονται κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν περὶ αὐτήν, κατὰ τὸ αὐτὸ περίπου σχῆδιον. Παρατηροῦμεν ὡσαύτως, ὅτι ἡ πυκνότης τῶν πλανητῶν εἶναι κατὰ τοσοῦτον ἀσθενεστέρα, ὅσω οὗτοί εἰσι μᾶλλον μεμακρυσμένοι ἀπὸ τοῦ Ἥλιου, καὶ ταῦτοχρόνως ὅτι αἱ συγκροτούσαι αὐτοὺς ὕλαι εἰσὶ τῆς αὐτῆς φύσεως τῶν συγκροτούσων τὴν Γῆν καὶ τὸν Ἥλιον. Ἄπαντες λοιπὸν οὗτοί εἰσι μία μεγάλη οἰκογένεια, ἧς πασιδὴλός ἐστιν, ἡ ἀρχικὴ ἐνόησις.

Τὸ σχῆμα τῆς γῆνης σφαίρας δεικνύει ἐξ ἄλλου, ὅτι αὕτη ἦλθεν εἰς τὸ εἶναι ἐν βευστῇ κηταστάσει, ὅπερ ὀρθέον καὶ περὶ τῶν λοιπῶν πλανητῶν. Καὶ τοι ἅπαντῶσι δυσκολίαί τινες περὶ τὰ καθέκαστα, ἢ μόνη πιθανὴ κοσμογονικὴ θεωρία εἶναι ἡ δεγμένη, ὅτι οἱ πλανῆται

ἀπεσπάρθησαν ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ τοῦ Ἥλιου, καθ' ἣν ἐποχὴν ἦν οὗτος μόνον σκιοφεγγῆς νεφελώδης ἐκτεινόμενος μέχρι τῶν σημερινῶν τῶν πλανητῶν τροχιῶν. Οὕτω, ἐπὶ παραδείγματι, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς γεννήσεως τῆς Γῆς, ὁ ἡλιακὸς σκιοφεγγῆς νεφελώδης ἐξετείνετο μέχρις ἐνταῦθα καὶ περιστρέφετο περὶ τὸν ἄξονά του ἐντὸς τριακοσίων ἐξηκοντα πέντε ἡμερῶν. Ἡ κεντρόφυξ δυνάμις, ἣτις ἐκ τῆς κινήσεως ταύτης ἀνεπτύχθη ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς περιφερείας τοῦ ἀχανοῦς τούτου νεφελώδους, ὑπερίσχυεν ἐπ' ὀλίγον τῆς ἐλκτικῆς δυνάμεως, καὶ ἡ διαφορά αὕτη ἐπήρκεσεν εἰς τὸ νὰ ἀποσπασθῇ δακτύλιος ἀτμώδης ἐξακολουθῶν νὰ περιστρέφεται εἰς τριακοσίας ἐξηκοντα πέντε ἡμέρας, ἐν ᾧ ὁ ἡλιακὸς σκιοφεγγῆς νεφελώδης ἐξηκολούθει νὰ συμπυκνοῦται. Ὁ δακτύλιος οὗτος βαθμηδὸν συνεπυκνώθη εἰς σφαῖραν καὶ οὕτω ἐγεννήθη ἡ Γῆ.

Ἡ Σελήνη ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς Γῆς, καθ' ἣν ἐποχὴν αὕτη ἐξετείνετο μέχρις ἐκείνης καὶ περιστρέφετο ἐντὸς εἴκοσι ἐπτὰ ἡμερῶν καὶ ἐπτὰ ὥρῶν, χρόνον ἀπαιτούμενον πρὸς ἰσοστάθμισιν τῆς κεντρόφυγος δυνάμεως πρὸς τὴν βαρύτητα. Εἶτα, ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα, ἡ γῆνη σφαῖρα συνεπυκνώθη, περιστρεφόμενη ταχύτερον κατὰ τινὰ γνωστὸν νόμον τῆς μηχανικῆς. Τὴν σήμερον ὁ γῆινος ἰσημερινὸς διανύει 465 μέτρα ἀνὰ δευτερόλεπτον καὶ ἀναπτύσσει κεντρόφυγα δυνάμιν, οὕσαν πρὸς τὸ βᾶρος τῆς Γῆς ὡς 1 πρὸς 289. Ἄν ἡ Γῆ περιστρέφετο δεκαεπτάκις ταχύτερον, ἢ κεντρόφυξ αὕτη δυνάμις θὰ ἦτο ἴση μετ' αὐτὸ τοῦτο τὸ βᾶρος, τὰ δὲ ἀντικείμενα οὐδὲν πλέον βᾶρος ἤθελον ἔχει ἐν ταῖς ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν χώραις μας. Ὁ κάτοικος τοῦ Κουίτου, ὅστις ἤθελε πηδήσει ὑφεκατόμετρά τινα, οὐδόλως θὰ κατέπιπτε! ἀλλὰ τί λέγω; οὐδεὶς θὰ συνείχετο τότε μετὰ τοῦ ἐδάφους! Οὐδὲν ἔμφυχον ὄν, οὐδὲν πρᾶγμα, οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἀντικείμενον ἤθελον πλέον ὑποστηρίξεσθαι διὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν βαρύτητος. Ὁ ἐλάχιστος ἄνεμος θὰ συμπαρέφερε τὰ πάντα. Οὐδεμία πόλις θὰ ἦτο δυνατόν νὰ κτισθῇ. Ἡ ἰσημερινὴ ζώνη ἤθελε μένει ἀκατοίκητος. Ὑδά-

τινος δακτύλιος ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τῆς θαλάσσης, λίθοι ἀποκοπέντες ἀπὸ τῶν ὄρεων, κόνις ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, παντοῖου εἶδους ἀντικείμενα ἤθελον δεικνύει τὸν ἰσημερινόν. Καὶ ἂν ἡ Γῆ ἦτο ἀερώδης καὶ ἐξηκολούθει νὰ συμπυκνοῦνται ἔτι, ὁ οὕτω σχηματισθεὶς ὑπὸ τῆς κεντρόφυγος δυνάμεως δακτύλιος δὲν ἤθελε βραδύνει νὰ συμπυκνωθῇ κατὰ εἰς νέαν Σελήνην, περιστρεφόμενην περὶ ἡμᾶς ἐν τῇ βραχυτάτῃ περιόδῳ μιᾶς ὥρας καὶ εἴκοσι τεσσάρων λεπτῶν.

Δὲν ἀρκεῖ πλέον νὰ ἀπαριθμήσωμεν ἔτη ἢ αἰῶνας, ὅπως ὀρίσωμεν τὸν ἀνυπολόγιστον χρόνον, ὃν ἡ φύσις ἐθαπάνησεν ἐν τῷ ἔργῳ τῆς γενέσεως τοῦ κοσμικοῦ συστήματος. Μόλις δύνανται ἑκατομύρια προστιθέμενα εἰς ἑκατομύρια νὰ παραστήσωσι τὰ δευτερόλεπτα τοῦ αἰωνίου τούτου ὥρολογίου. Ὁ νοῦς πλὴν ἡμῶν, ὅστις συλλαμβάνει καὶ ἐμπερικλεῖει τὴν ἰδέαν τοῦ χρόνου, ὡς καὶ τὴν τῆς ἐκτάσεως, βλέπει ὅλον ἐν γεννωμένους τοὺς κόσμους, βλέπει αὐτοὺς λάμποντας, κατ' ἀρχὰς μὲν μετ' ὁ ἀσθενὲς νεφελώδης σκιοφως, εἶτα δὲ ἀκτινοβολοῦντα ὡς ἡλίους, ψυχραίνόμενους, καλυπτομένους ὑπὸ κηλίδων, εἶτα ὑπὸ στερεοῦ φλοιοῦ, ὑφισταμένους ἀνατροπὰς καὶ φοβεροὺς ἀκατακλυσμούς, ἕνεκά τῶν συγχῶν καταπτώσεων τοῦ φλοιοῦ ἐντὸς τῆς κἀμίνου, καταστίζομένους ὑπὸ πολυἀριθμῶν οὐλῶν, στερεοποιουμένους βαθμηδὸν καθ' ὅσον ψύχονται, καθισταμένους κατοικίας ἐργωδῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, αἵτινες καὶ αὗται συντελοῦσιν εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τῆς ἐπιφανείας τῶν, εἶτα χάνοντας βραδέως τὴν γονιμότητά των, φθειρομένους ἀνεπαισθήτως, ὡς αὐτὰ τὰ ἔμφυχα ὄντα, φθάνοντας εἰς γῆρας, εἰς παρακμῆν, εἰς τὸν θάνατον, καὶ τοῦ λοιποῦ κυλινδουμένους, ὡς κινήτους τάφους, ἐν ταῖς σιωπηλαῖς ἐρήμοις τῆς αἰωνίου νυκτός.

Ἐπὶ χιλιάδας αἰῶνων ἡ γῆνη σφαῖρα περιστρέφετο ἐν τῷ ἀπέιρῳ ἐν καταστάσει ἀχανοῦς χημικοῦ ἐργαστηρίου. Ἀδιάκοπος κατακλυσμὸς ζέοντος ὕδατος κατέπιπτεν ἐκ τῶν νεφελῶν ἐπὶ τοῦ φλέγοντος ἐδάφους καὶ αἴθις ὡς ἀτμὸς ἀνῆρχετο πρὸς τὴν ἀτμοσφαῖραν, ὅπως καὶ πάλιν καταπέσῃ. Ὅταν ἡ θερμοκρασία κατέστη κα-

τώτερα τῆς τοῦ ζέοντος ὕδατος, ὁ ὕδατινος ἐκείνος ἀτμὸς ἐρρευστοποιήθη καὶ κατεκρημνίσθη. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν φοβερῶν τούτων ἀνατροπῶν, ὁ γῆινος φλοιός, μυριάκις συντριβείς ἐκ τῶν σπασμῶν τοῦ κεντρικοῦ πυρός, ἐξήμει φλόγας καὶ ἐστερεοποιεῖτο ἠφαίστεια ἀνύψουν τὰς ἐξοιδήσεις των ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῶν θερμῶν ὑδάτων· αἱ πρῶται νῆσοι ἀνεκνύοντο καὶ αἱ πρῶται ἡμίρρευστοι συνθέσεις τοῦ ἀνθρακος ἀπετέλουν τὰ πρῶτα ἄξεστα δοκίμια τῆς ζωῆς, δι' οὐσίας μόλις ἀξίας τοῦ ὀνόματος ὀργανικῆς, ἣτις μὴ οὕσα πλέον ἀπλῶς ὀρυκτῆ, δὲν ἦτο ὅμως ἔτι οὔτε φυτικῆ, οὔτε ζωϊκῆ. Τὰ πρωτογενῆ φυτὰ τὰ φύκη, ἅτινα ἐπιπλεύουσιν ἀδρανῆ ἐν τῷ ὠκεανείῳ στοιχείῳ, ἀπετέλουν τότε τὴν πρόοδον. Τὰ πρωτογενῆ ζῷα, τὰ ζῷοφυτὰ, τὰ στοιχειώδη μαλάκια, τὰ κοράλλια, αἱ μέδουσαι ἦσαν ἡ πρόοδος. Ἀνεπαισθήτως, ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα, ὁ πλανήτης ἀπέβαλε τὴν τραχύτητά του· οἱ ὄροι τῆς ὑπάρξεως ἐτελειοποιήθησαν· τὰ ὄντα ἐπολυπλασιάσθησαν, ἀπομακρυνόμενα καὶ ποικιλλόντα τοῦ ἀρχικοῦ στελέχους καὶ ἀποκτῶντα ὄργανα κατ' ἀρχὰς μὲν ἀμβλύα καὶ στοιχειώδη, κατόπιν δὲ ἀνεπτυγμένα καὶ τελειοποιημένα.

Ἡ ἀρχέγονος ἡλικία, καθ' ἣν ἡ γεννωμένη ζωὴ παρίστατο μόνον ὑπὸ φυκῶν, ὄστρακοδέρμων καὶ ἐνσπονδύλων ἐστερημένων ἔτι κεφαλῆς, αὕτη καὶ μόνη φαίνεται ὅτι ἐμπεριλαμβάνει τὰ 53 ἑκατοστά τοῦ χρόνου, ὅστις παρήλθεν ἀφ' οὗ χρόνου ἡ Γῆ κατεστάθη οἰκήσιμος μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Ἡ πρωτογενὴς περίοδος ἡ διαδεχθεῖσα ταύτην ἔχει ὡς τύπον τὴν σύστασιν τῆς λιθανθρακίτιδος φυτείας καὶ τοῦ βασιλείου τῶν ἰχθύων καὶ φαίνεται κατέχουσα τῶν 31 ἐπόμενα ἑκατοστά. Ἡ δευτερογενὴς περίοδος, καθ' ἣν τὰ λαμπρὰ κωνοφόρα φυτὰ ἐδέσποζον τοῦ φυτικοῦ κόσμου, ἐν ᾧ τὰ παμμεγέθη σαυροειδῆ ἐρπετὰ ἐδέσποζον τοῦ ζωϊκοῦ, διήρκεσε κατὰ τὰ ἐπόμενα 12 ἑκατοστά. Ἡ Γῆ κατῳκεῖτο τότε ὑπὸ παραδόξων ζῳῶν, εὐρισκομένων εἰς ἀδιακόπους ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀγαλινώτων ἔτι στοιχείων πρὸς ἀλληλα πολέμους.

Οὕτω, ἰδοὺ, κατὰ τὸ σχετικὸν πάχος τῶν στρωμάτων, ἅτινα ἐπεσωρεύθησαν κατὰ τὰς ἀλληλοδιαδόχους ταύτας ἐποχάς, ἰδοὺ, λέγω, τὰ 96 ἑκατοστὰ τοῦ παρελθόντος χρόνου κατεχόμενα ὑπὸ ζώσης φύσεως ἄλλως διαφόρου τῆς ὠραϊζούσης τὴν σήμερον τὴν σφαιρᾶν ἡμῶν, φύσεως σχετικῶς φοβεράς καὶ βαναύσου, τοσούτω διαφόρου ἀπὸ τῆς σημερινῆς, ὡς ἂν ἦτο ἄλλου κόσμου. Τίς ἤθελε τότε τολμήσει ν' ἀνυψώσῃ τὸν μυστηριώδη τοῦ μέλλοντος πέπλον καὶ νὰ μαντεύσῃ τὴν ἄγνωστον μέλλουσαν περίοδον, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος ἐμέλλε νὰ ἐμφανισθῇ ἐπὶ τοῦ αὐθις μεταμορφωθησομένου πλανήτου;

Ἡ τριτογενὴς περίοδος, καθ' ἣν βλέπομεν τὸ πρῶτον παρουσιαζόμενα τὰ μαστοφόρα καὶ τὰ ζωϊκὰ εἶδη τὰ παρουσιάζοντα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ὁμοιότητάς τινας πρὸς τὸ ἀνθρώπινον εἶδος, ἔρχεται ὅπως καταλάβῃ μὲν τὴν κληρονομίαν τῶν ἀρχιγόνων ἡλικιῶν, ἀντικατασταθῇ δὲ ὑπὸ τῆς παρουσίας. Ἡ διάρκειά ταύτης υπολογίζεται μόλις εἰς 3 ἑκατοστὰ τοῦ ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος.

Ἡ τεταρτογενὴς τέλος περίοδος εἶδε τὴν γέννησιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ τὴν τῶν καλλιερρησίμων δένδρων. Αὕτη περίοδος τὸ ἑκατοστὸν μόνον ἐν τῇ κλίμακι τοῦ χρόνου.

Πόσον αἱ μεγαλοπρεπεῖς αὗται μελέται δὲν μεγεθύνουσι τὰς ἰδέας, ἅς συνήθως σχηματίζομεν περὶ τῆς φύσεως!

Ἡμεῖς φανταζόμεθα ὅτι τὸ εἶδος μας ἀνέρχεται πολὺ ἐν τῷ παρελθόντι, ἐκ τῆς θέας τῶν ὀρθίων ἐτι ἐν τοῖς πεδίοις τῆς Αἰγύπτου πυραμίδων, τῶν διὰ μυστικῶν ἱερογλυφικῶν γεγλυμμένων ὀβελίσκων, τῶν ἀφῶνων τῆς Ἀσσυρίας ναῶν, τῶν παναρχαίων παγοσῶν τῶν Ἰνδιῶν, τῶν εἰδώλων τοῦ Μεξικοῦ καὶ Περού, τῶν προαιωνίων παραδόσεων τὰς Ἀσίας καὶ τῶν Ἀρυῶν προγόνων μας, τῶν ἐργαλείων τῆς λιθίνης ἐποχῆς, τῶν ἐκ πυρίτου λίθου ὄπλων, τῶν βελῶν, τῶν λογχῶν, τῶν μαχαίρων, τῶν ψηκτρῶν, τῶν σφενδονιτῶν λίθων τῶς ἀρχικῆς ἡμῶν βαρβαρότητος τεχμαίρομενοι τοῦτο... Μόλις τολμῶμεν νὰ ὀμιλῶμεν περὶ δέκα χι-

λιάδων ἐτῶν, περὶ εἴκοσι χιλιάδων ἐτῶν... Ἀλλὰ καὶ ἂν ἑκατὸν χιλιάδας ἐτῶν ἐδίδομεν εἰς τὸ εἶδος ἡμῶν, τὸ τοσούτω βραδέως προσδεῦον, τί θὰ ἦτο ἡ ποσότης αὕτη παραβαλλομένη πρὸς τὴν μυθώδη σωρείαν τῶν αἰώνων, οἵτινες παρῆλθον πρὸ ἡμῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ πλανήτου μας;

Καὶ ἂν μόνον ἑκατὸν χιλιάδας ἐτῶν δώσωμεν εἰς τὴν τετάρτην περίοδον, ἡλικίαν τῆς παρουσίας φύσεως, θέλομεν ἴδει ὅτι ἡ τρίτη περίοδος διήρκεσε τριακοσίας χιλιάδας ἐτῶν, ἡ δευτέρα περίοδος ἐν ἑκατομμύριον καὶ διακοσίας χιλιάδας ἐτῶν, ἡ πρώτη πλεον τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ἐτῶν, ἡ δὲ ἀρχέγονος πλεον τῶν πέντε ἑκατομμυρίων ἐτῶν. Ἄπαντα δέκα ἑκατομμύρια ἐτῶν! Καὶ αὕτη δὲ ἡ ὀλίγη ἱστορία τοῦ κόσμου τί εἶναι, ἀφ' οὗ ἐδέησε νὰ παρελθῶσιν ὡσεὶ τριακόσια πενήκοντα, 350, ἑκατομμύρια ἐτῶν, μέχρις οὗ κατασταθῇ ἡ Γῆ στερεά, κατερχομένης τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῆς θερμοκρασίας εἰς 200 βαθμούς; Πόσα δὲ ἑκατομμύρια πρέπει νὰ προσθέσωμεν εἰς ταῦτα, ὅπως παραστήσωμεν τὸν χρόνον, ὅστις παρήλθε μεταξὺ τῆς θερμοκρασίας ταύτης τῶν 200 βαθμῶν καὶ ἐκείνης τῶν 70 βαθμῶν, ὅστις ἦναι ὁ ἀνάπατος πιθανὸς ὄρος τοῦ δυνατοῦ τῆς ὀργανικῆς ζωῆς.

Ἡ μελέτη τῶν κόσμων διανοίγει ἡμῖν, ὡς πρὸς τὸν χρόνον, τοσούτω ἀπείρους ὀρίζοντας, ὅσοι εἰσὶν ἐκεῖνοι, οὓς μᾶς παρουσιάζει ὡς πρὸς τὴν ἑκτασιν. Κάμνει ἡμᾶς νὰ αἰσθανώμεθα τὴν ἀθανασίαν, ὡς κάμνει ἡμᾶς νὰ αἰσθανώμεθα τὰ ἄπειρον.

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια.)

ΖΩΟΛΟΓΙΑ.

Ἡ ΦΑΛΑΙΝΑ.

Ἐξ ἀπάντων τῶν ὄντων τὰ μέγιστα καὶ τὰ ἐλάχιστα διεγείρουσι τὸν θαυμασμόν τοῦ ἀνθρώπου, διότι ἐν αὐτοῖς διαφαίνεται τὸ πάνσοφον

τοῦ Δημιουργοῦ. Καὶ ἀληθῶς, τίς δὲν μένει ἐθαμβὸς ἐν τῇ θέᾳ τῶν μεγάλων ἐκείνων τεράτων τῶς θαλάσσης, τῶν Φαλαινῶν, ἢ τῆς ξηρᾶς, τῶν Ἐλεφάντων; τίς δύναται νὰ μείνῃ ἀπαθῆς βλέπων μικροσκοπικὰ ὄντα, τὰ Ζωόφυτα, ἀνεγείροντα ἔργα μεγαλείτερα πολὺ τῶν τοῦ ἀνθρώπου, νήσους ὅλας καὶ συμπλέγματα νήσων;

Τὰ Κήτη, καὶ τοὶ ζῶντα ἐν τοῖς ὕδασι ὑπάρχοντα εἰς τὴν κλάσιν τῶν Μαστοφόρων, διότι καὶ ταῦτα ἔχουσιν ἐρυθρὸν καὶ θερμὸν αἷμα καὶ γέννῳσι τέκνα, ἅτινα γαλακτοτροφουσιν ἐπὶ τινὰ χρόνον. Ἡ διαρκὴς χρῆσις τῶν προσθίων καὶ ὀπισθίων ποδῶν εἰς τὸ νήχεσθαι, τοὺς μὲν πρῶτους μετέβαλεν εἰς πτερυγία βραχέα, ἔχοντα 4-5 δακτύλους περικεκλεισμένους ἐντὸς νηκτικῆς πτυχῆς δέρματος, τοὺς δὲ ὀπισθίους συνήνωσεν εἰς ὀριζόντιον οὐραῖον πτερυγίον, ἐφ' οὗ τὰ ζῶα ταῦτα στηριζόμενα δύνανται ν' ἀνορθωθῶσιν ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Ἡ τάξις τῶν Κητῶν περιέχει τέσσαρα γένη· α'. τοὺς Δελφίνας, ὧν γνωστὰ ἡμῖν εἶδη εἰσὶν ὁ Δελφίν τοῦ Ἀρίωνος ἐν τῷ Αἰγαίῳ καὶ Ἰονίῳ, ὁ Δελφίν ἡ φώκη ἐν τοῖς ὕδασι τῆς Κρήτης καὶ ὁ Δελφίν ἡ φώκαινα ἐν τῷ λιμένι ἰδίως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, β'. Μονώδου τὸν μονόκερω, καὶ γ'. τὰς Φαλαίνας, αἵτινες διαίρουσιν εἰς δύο εἶδη, εἰς τὰς κυρίως Φαλαίνας καὶ εἰς τοὺς Μακροκεφάλους Φυσητήρας.

Ἡ Φάλαίνα εἶναι ὑπερμέγεθες κῆτος, ἔχον γυμνὸν καὶ παχὺ τὸ δέρμα, τοὺς ῥόθωνας ἐπὶ τῆς κορυφῆς, χρησιμεύοντας οὐ μόνον ὅπως ἀναπνέῃ, ἀλλὰ καὶ ὅπως ἐκρίπτῃ τὰς μεγάλας ποσότητας τοῦ ὕδατος, ὅπερ εἰσροφᾷ. Εἶναι ἡ ἐντελῶς μέλαινα καὶ λευκὴ εἰς τὰ κάτω, ἢ κατὰ τὰ ἄνω μὲν μέλαινα καὶ λευκὴ εἰς τὰ κάτω. Στερεῖται ὀδόντων, ἢ ἄνω πλὴν σιαγῶν αὐτῆς εἶναι ὀπλισμένη διὰ κερατωδῶν ἐλασμάτων, ἐν εἶδει γενεῶν, ἅτινα χρησιμεύουσιν εἰς περίσφυξιν τοῦ στήθους τοῦ ὠραίου φύλου καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς χρήσεις καὶ εἰσὶ γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα μπαλένας. Ἡ γλώσσα τῆς Φαλαίνης εἶναι χονδρὴ καὶ σαρκώδης, ὁ δὲ λάρυγξ ἔχει πλάτος τὸ πολὺ τεσσάρων δακτύλων, ὅπερ εἰς μυρίους ἐνδουασμούς ἐμβέλλει τοὺς πιστεύοντας ὅτι ὁ

προφήτης Ἰωνᾶς ἠδυνήθη νὰ καταποθῇ ὑπὸ Φαλαίνης καὶ νὰ μείνῃ ἐντὸς τῆς κοιλίας αὐτῆς τρεῖς ἡμέρας. Τὸ στενὸν τοῦ λάρυγκος καὶ ἡ ἔλλειψις ὀδόντων δὲν ἐπιτρέπει τῇ Φαλαίνῃ νὰ τρέφῃται διὰ μεγάλων ζῶων, διὸ ἀρκεῖται εἰς μικρὰ μαλάκια καὶ ὀστρακοδέρμα, ἅτινα ἐμπλέκονται ἐντὸς τῶν γενεῶν τῆς. Τὸ τέρας τοῦτο ἔχει μῆκος ἐβδομήκοντα ποδῶν, μόνη δὲ ἡ κεφαλή του ἔχει μῆκος μὲν εἴκοσι ποδῶν, πλάτος δὲ δώδεκα! Ὁ φάρυγξ αὐτῆς εἶναι τοσούτω εὐρύς, ὥστε δύναται κάλλιστα ἀρκούντως μεγάλη λέμβος νὰ χωρήσῃ ἐντὸς. Ἡ οὐρά, διατεθειμένη ἐν εἶδει ὀριζοντίου πτερυγίου, ἔχει 5 ἢ 6 πόδας μῆκος ἐπὶ 18 μέχρις 24 πλάτους, εἶναι δὲ τοσούτω ἰσχυρά, ὥστε δι' ἐνὸς κτυπήματος δύναται ν' ἀνατινάξῃ εἰς τὸν ἀέρα λέμβον μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ. Ἡ Φάλαίνα ἔχει βάρους 200,000 λιτρῶν. Εὐρίσκεται εἰς ἀπάσας τὰς θαλάσσας, ἰδίως δὲ εἰς τὴν Βορείαν Θάλασσαν. Ἡ θήλειά μετὰ τὸν τοκετὸν κρατεῖ τὸ νεογνόν, 10-14 μήκους, διὰ τῶν ἐμπροσθίων πτερυγίων τῆς καὶ δεικνύει μεγίστην πρὸς αὐτὸ φιλοστοργίαν. Πολλὰ ἑκατοντάδες πλοίων μεταβαίνουσι κατ' ἔτος εἰς τὰς ὑπὸ τῶν Φαλαινῶν συχναζομένας θαλάσσας πρὸς ἀλιεῖαν αὐτῶν· ἀλιεύονται δὲ αὐταὶ διὰ τοῦ κάμακος, εἶδους ἀκοντίου, δεθεμένου εἰς μακρὸ σχοινίον· τὸ ἀκόντιον τοῦτο ὅταν αἰσθῆθῃ τὸ ζῶον ἐντὸς τοῦ σώματός του, βυθίζεται μετὰ ταχύτητος βέλους, ἀλλ' ἠναγκασμένον ν' ἀναπνεύσῃ, ἀνέρχεται αὐθις εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐνθα ἀκοντίζεται καὶ πάλιν μέχρις οὗ ἀποθάνῃ. Τότε προσδένουσι τὸ πτώμα εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἄρχονται τῆς ἐξαγωγῆς τῆς πιμελῆς (λίπους), ἣτις εὐρηται ὑπὸ τὸ δέρμα. Εἶτα λαμβάνουσι τὴν γλώσσαν καὶ τὰς μπαλένας καὶ ἀπορρίπτουσι τὰ λοιπά. Τὴν πιμελὴν ἀναλύουσιν, ὅπως ἐξαγάγωσι τὸ ἔλαιον. Μία μόνη φάλαίνα δύναται νὰ παραγάγῃ 120 τόνων τοῦ ἐλαίου τούτου, ἀξίας 5,000 περίπου πρῶσικῶν ταλίντων!

Ὁ Μακροκεφαλὸς Φυσητῆρ (Κασχιάλος) εἶναι ὑποκύανος κατὰ τὸ ἄνω καὶ υπόλευκος εἰς τὰ κάτω, ἔχον μῆκος 70 ποδῶν καὶ κεφαλὴν ἀποτελοῦσαν τὸ τρίτον τοῦ ὅλου

σώματος. Τὸ ἄνω μέρος τῆς παμμεγίστης τούτου κεφαλῆς ἀποτελεῖται ἐξ εὐρέων κοιλωμάτων πεπληρωμένων ἐλαίου, ὅπερ διὰ τῆς φύξεως πηγνύται καὶ καλεῖται λευκὸν τῆς Φαλαίνης ἢ σπέρμα Κήτους (sperma ceti)· τούτο καθαρισθὲν καθίσταται λευκόν, χρησιμεῖον πρὸς κατασκευὴν κηρίων, παχυμύρου καὶ σάπωνος. Τὸ κῆτος τούτο δὲν ἔχει οὔτε ὀδόντας, οὔτε γένεια εἰς τὴν κάτω σιαγῶνα, ἔχει ὅμως εἰς τὴν ἄνω ἰσχυροὺς ὀδόντας. Εἶναι ἐν τῶν μᾶλλον σαρχοδόρων ζώων, τρεφόμενον ἐκ δελφίνων, φωκῶν καὶ καταπίνον ὀργυαίους καρχαρίας. Ὁ θαλάσσιος οὗτος γίγας εὐρίσκειται εἰς ἀπύστας θάλασσας, ἐνθα καὶ οὗτος καταδιώκεται διὰ τὴν πιμελήν του, διὰ τὸ σπέρμα τοῦ κήτους καὶ τὸν φαῖον ἤλεκτρον, ὅστις φαίνεται ὅτι εἶναι ζφικὸν σύγκριμα (ὡς οἱ λίθοι τῆς κύστεως), σχηματιζόμενον ἐντὸς τῶν ἐντοσθίων τοῦ Φυστηῆρος, ὁσάκις τὸ ζῶον τούτο προσβάλλεται ὑπὸ τινος ἀσθενείας. Τὸν φαῖον ἤλεκτρον μεταχειρίζονται εἰς τὴν μυρμηκίαν νῦν, τὸ πάλαι δὲ καὶ εἰς τὴν φαρμακοποιίαν.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Πολλάκις, πραγματευόμενοι περὶ τῆς καταστάσεως πολλῶν ἐτοιμοθανάτων κρατῶν, μετεχειρίσθησαν οἱ δημοσιογράφοι τὴν διὰ πυρίνων γραμμάτων ὑπ' ἀοράτου χειρὸς χαραχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς αἰθούσης τῶν ἀνακτόρων τοῦ Βαλτάσαρ ἐπιγραφὴν Μανέ, Θεκέλ, Φαρέσ, δίδοντες αὐτῇ τὴν ὑπὸ τοῦ προφήτου Δανιήλ δοθεῖσαν ἐρμηνείαν πρὸς τὸν ταραχθέντα ἐκ τοῦ θαύματος βασιλέα· « Ὁ Κύριος ἐμέτρησε τὰς ἡμέρας τῆς βασιλείας σου = Μανέ· ἐξυγίσθης καὶ εὐρέθης λίαν κοῦφος = Θεκέλ· τὸ κράτος σου θέλει διαιεσθῆ καὶ δοθῆ τοῖς Πέρσαις = Φαρέσ.

Ὁ ἔξοχος ἐβραϊολόγος κ. Κλερμών-Γκωνώ, μελετήσας τὴν παράφρασιν ταύτην τοῦ Δανιήλ, ἀπεφάνθη, ὅτι, ὅπως ἔχῃ ἔννοιάν τιναν, δέον ἢ

μὲν πρώτη λέξις Μανέ νὰ ἐπαναληφθῆ, μεταξὺ δὲ τῶν δύο ἐπομένων νὰ προστεθῆ ἡ οὐ, ὥστε κατ' αὐτὸν ἢ ὑπὸ τοῦ Δανιήλ ἐρμηνευθεῖσα ἐπιγραφὴ ἦν·

Μανέ Μανέ Θεκέλ οὐ Φαρέσ,

ἢ τις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ παρ' ἡμῖν ῥητὸν « Δυὸ καὶ δυὸ κάνουν τέσσερα ». Ὁ Δανιήλ, ὅπως καταστήσῃ καταληπτὴν τὴν ἔννοιαν τῆς παροιμίας, ἢ τοῦ ῥητοῦ τούτου, μετεχειρίσθη ἀντιστοιχόν τι ῥητὸν ἀσσυριακόν, καταλλήλως ἐφαρμοζόμενον εἰς τὰ τελούμενα ὑπὸ τοῦ Βαλτάσαρ ὄργια « Μνᾶ ἐπὶ μνᾶν, ἰσοδυναμοῦν μὲ δυὸ παρσί », καὶ ἐπωφελήθη τῆς διπλῆς συμμασίας τῆς λέξεως παρσί, σημαίνουσης μέτρον συνάμα καὶ Πέρας, εἰς τὴν ἐρμηνείαν ἣν ἔδωκε.

Δάση μυδιῶν. — Τὰ μύδια, ὁσάκις ἀναπτυχθῶσι παρὰ τοὺς ὀστρεοφόρους ὑφάλους, ἐντὸς βραχέως ἀποδεκατίζουν τὰ ὄστρεα, διὸ οἱ καλλιεργῆται τῶν ὀστρέων μεταχειρίζονται πρὸς ἐξολόθρευσιν τῶν μυδιῶν τὸ γνωστὸν ὄστρακοδερμον ἀστερίαν, ἀδιάλλακτον ὄντα ἐχθρὸν αὐτῶν.

Ἐν τῇ βορείῃ θαλάσσει τὸ μύδιον εἶναι ἀπειναντίας ἀντικείμενον σπουδαίας βιομηχανίας, ἐξισουμένης πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῶν ὀστρέων. Ἰδοὺ τίνι τρόπῳ καλλιεργεῖται ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Κιέλ.

Οἱ ἄλιεῖς φυτεύουσι παρὰ τὰς ὄχθας ἀληθῆ δάση δένδρων, ἀφαιρεθέντων τοὺς μικροτέρους κλάδους. Τὰ δένδρα ταῦτα βυθίζονται εἰς βάθος τριῶν ἢ τεσσάρων μέτρων ἐντὸς τοῦ ἐδάφους τοιοῦτοτρόπως, ὥστε οὐδέποτε ν' ἀποκαλύπτωνται, καὶ κατ' αὐτὰς ἔτι τὰς μεγίστας ἀμπώτιδας ταῦτα συνδέονται μετὰ ἀκινήτων ἐπὶ τῆς ξηρᾶς σημαντήρων, οἵτινες καθορίζουσιν ἀκριβῶς τὴν θέσιν αὐτῶν. Τὰ μύδια προσκολλῶνται ἐπὶ τῶν ἐστερημένων κλάδων κορμῶν τούτων, ἀναπτύσσονται τάχιστα καὶ ἐν καιρῷ χειμῶνος ἐπιτρέπουνσι λίαν προσοδοφόρους περιοδικὰς ἄγρας.

Ἡ γενικὴ ἄγρα γίνεται μετὰ τρία ἢ πέντε ἔτη. Πρὸς τοῦτο ἀποσπῶνται τὰ δένδρα διὰ καμῆλου προσδεδεμένης εἰς ἐργάτην. Ὁ τρόπος

οὗτος τῆς καλλιέργειας εἶναι ἀξιοσημείωτος διὰ τε τὸ μέγεθος καὶ τὴν ποιότητα τῶν ὄστρακοδόμων τοῦτων, εἶναι δὲ καὶ λίαν ἐπικερδής. Ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Κιέλ, ἐν τοιοῦτον δένδρον τιμᾶται 1 φρ. 25, δίδει δὲ ὡς παραγωγὴν 25 χιλιογράμματα, τιμώμενα ἀντὶ 13 φρ. κατὰ μέσον ὄρον.

Εἰς τὴν ἀκτὰς τῆς Μεσογείου, ἡ καλλιέργεια τῶν μυδιῶν γίνεται ἐπὶ πασσάλων ἠνωμένων διὰ βρουπλέκτων σχοινίων καὶ δεμάτων ἐξ φυκῶν.

Νόθευσις τοῦ Ἄλκοόλ. — Τὰ ἐξ ῥίνου ἄλκοόλ δὲν δύναται πλέον σήμερον νὰ ἀνταγωνισθῶσι πρὸς τὰ τεχνητὰ ἄλκοόλ. Ταῦτα, προσερχόμενα ἐκ τῆς ἀποστάσεως ὑγρῶν ἐν κακιστάσει ζυμώσεως ἐκ διαφόρων οὐσιῶν, οἷον γαιομήλων, σιτηρῶν, κοκκίνογουλίων κτλ. κατωρθώθη νὰ ἐξάγωνται ἀντὶ ἐλαχίστης δαπάνης, σχεδὸν ἀπιστεύτου, καὶ διὰ τινῶν ἀρωμάτων νὰ μεταβάλλωνται εἰς οἶνοπνεύματα Κονιάκ τῶν γνωστοτέρων ἐπιγραφῶν, ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο νὰ καταλείπηται τὸ κράμα τούτο ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐν ταῖς ἀποθήκαις, ἢ, ἀν' ἐπιγίγεται ὁ κατασκευαστής, νὰ προστίθωνται ἐντὸς σταγώνες τινες ἀμμωνιακοῦ καὶ ὀλίγη τις ποσότης ζακχαρέως.

Αἱ ἐν τῷ κράματι τούτῳ μεταχειριζόμεναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐσίαι εἰσὶ· τὸ ἐλβετικὸν τέιον, ἡ κόνις τῆς ἱριδος, τὰ ἄνθη τοῦ σπάρτου, τὸ γλυκόρριζον, ἡ σησαφοδάφνη, τὸ πολυτριχον κτλ.

Τὰ τεχνητὰ ἄλκοόλ ἀπεδείχθη ὅτι εἰσὶν ἐπτάκις μεθυστικώτερα τοῦ ἐκ τοῦ οἴνου ἄλκοόλ. Τὰ τεχνητὰ λοιπὸν Κονιάκ εἰσὶν κατὰ πολὺ ἐπιβλαβέστερα τῶν φυσικῶν. Ἐν Γαλλίᾳ δυστυχῶς μόλις κατὰ 1 0/0 τὸ ἀληθὲς οἶνοπνεῦμα εἰσέρχεται ἐν τῇ καταναλώσει, ἀφ' οὗ μόνον ἐν Παρισίοις καταγαλίσκονται ἐτησίως πλεόντων 150 χιλιάδων ἑκατρίτων ἄλκοόλ, ἐν ᾧ ἡ παραγωγὴ τοῦ οἶνοπνεύματος καθ' ἅπασαν τὴν Γαλλίαν μόλις ἀνέρχεται εἰς 25 χιλιάδας ἑκατρίτων ἐτησίως.

Πατριακὸν Χειρόγραφον. — Ἐν τῷ φυλλαδίῳ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ περιοδικοῦ *Expositor* ὁ καθηγητὴς Stokes τοῦ Δουβλίνοῦ πραγματεύεται περὶ ἀρχαίου χειρογράφου τῶν Εὐαγγελίων, ἀνιχνόντις ποτε εἰς Μοναστήριον τι τῆς Πάτμου. Νὰ υποθέσωμεν ὅτι ὑπεξήρεθη τούτο ἐκ τῆς Πατριακῆς Βιβλιοθήκης;

Ἡ χρῆσις τῶν μεταλλικῶν γραφίδων φαίνεται ὅτι εἰσῆχθη ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸν δεκάτον ἑβδομὸν αἰῶνα. Ἡ ἐφεύρεσις αὐτῶν ἀποδίδεται εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Πόρτ-Ροαγιαλ, ὅπερ διετήρει σχολεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων ἀπὸ τοῦ 1643 μέχρι τοῦ 1660. Ἡ καινοτομία λοιπὸν αὕτη θὰ ἐγένετο ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ.

Τὸ Τηλέφωνον. — Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ βραχὺ ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ τηλεφώνου μέχρι σήμερον χρονικὸν διάστημα, βλέπομεν ὅτι οὐδεμία ἄλλη ἐφεύρεσις ἐποίησατο τοσούτω ταχείας προόδου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ταῖς Ἡν. Πολιτείας ἐν χρήσει τηλεφώνων κατὰ τῷ 1877 ἦσαν μόνον 780, ἐν ᾧ κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1880 ἀγγήλθον εἰς 60,800, κατὰ τὸ 1883 εἰς 249,700, κατὰ τὸ 1884 εἰς 307,010 καὶ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1885 εἰς 325,574. Ἐν Καναδᾷ λειτουργοῦσι 18,000 τηλεφῶνα, ἐν τῇ Μεγάλῃ δὲ Βρετανίᾳ μόνον 13,000.

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ

Βογκάει ἔξω ὁ Βορεῖας,
φρικτὰ φρικτὰ σφυρίζει,
Κι' ὀλόγυμο τὸ ὄρφανό,
στὰ χιόνια του γυρίζει.

— Βοήθεια, χριστιανοί,
στὸ ὄρφανό παιδάκι,
Πᾶχει καιρὸ γὰ νὰ ἰδῆ,
στὸ μάτι τὸ ψιμάκι!

Είχα κι' ἐγὼ μία φορά,
καὶ μάννα καὶ πατέρα·
Μὰ πέταξαν κ' οἱ δύο μαζί
ψηλά εἰς τὸν αἰθέρα.

Πετάχανε δὴν τὰ πουλιά,
καὶ εἰς τὸ πετρεῖον·
Νὰ βγάλιν ἤκουσ' ἀπὸ βελιά
φωτιά, τὸ στεναγμὸ των.

Μὲ φίλησαν γλυκὰ γλυκὰ,
μοῦ σφίξαν τὸ χεράκι,
Κι' ὡς ποῦ νὰ πάρω τὸ φιλί,
τί φρίκη! τί φερμάκι!

Μόλις ἐπρόφθασαν νὰ ποῦν·
« Κωστάκη, ἔχε γεία,
« ἔχε ἐλπίδα στὸ Θεὸ
« καὶ καθὰ κερδία.

« Ἐσεῖνον πάντοτε κι' ἡμεῖς
« θεὸ νὰ πρὸς κλοῦμε,
« ἔταν ἐλθῆς καὶ σὺ ἐκεῖ,
« καθάριον νὰ σὲ δοῦμε. »

Κι' εὐθὺς ξεψύχησαν κ' οἱ δύο
κ' εἰς τὰ οὐράνια πᾶνε!
Καὶ ἄρα γε καμμιά φορά,
τὸ ὄρφανὸ κутεῖνε!

« Μὴ κλαῖς, παιδάκι μου, μὴ κλαῖς
« διότι ἀποθαίνω·
« ἂν καὶ θὰ ἦμαι ὑψηλά,
« πάντα μ' ἐσὲ θὰ μένω. »

Μοῦ εἶπε μ' ἀναστεναγμὸ
ἢ δύστυχη μιννοῦλα·
Μὰ ὅλα φυγαν στὸ λεπτό,
καπνὸς γενῆκαν οὐλα.

Ἄν καὶ γυρίζω τ' ὄρφανὸ,
φτωχὸ κι' ἐρημασμένο,
ἂν καὶ γυρίζω νηστικό,
καὶ καταμισημένο,

Γιὰ ἴδες! γιὰ ἴδες! ἀδιανοοῦν!
διόλου δὲν τοὺς νοιάζει,
Γ' ἀγαπητὸ καὶ μοναχό,
παιδί των ἂν στενάξῃ!

Γιὰ ἴδες! γιὰ ἴδες, μὲ τὸ βορέα
πῶς ῥίχτουνε τὸ χιόνι!
Σταθῆτε πλάι! Σταθῆτε πλάι!
ὁ γυιὸς σας, νά! πηχώνει!

Ἄλλ' ἄρα γε τόσο σκληρὰ
αὐτοὶ μὲ λησμονήσαν;
Ὅχι! δὲν εἶναι δυνατὸ,
κάπου ἐκεῖ τοὺς κλεισαν.

Ὡ σεις, καλοὶ χριστιανοί,
τώρα ποῦναι κλεισμένοι,
Δὲν εἴμπορεῖ ἀπὸ ἐσᾶς,
προστάτης μου νὰ γ-νη!

Δὲν θὰ βρεθῆ πρηγοριά,
καὶ τοῦ δικοῦ μου βίου;
Νὰ μὲ σκεπάσῃ δὲν ἔμπορεῖ
ἢ στέγη τοῦ σχολείου;

Γ. ΒΟΓΙΑΖΗΣ,

Θεσσαλός.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΚΟῦ

ὑπὸ

ΜΑΡΙΑΣ ΡΟΒΕΡΤ ΧΑΛΤ

Β'.

ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΕΝΟΙ

(Συνέχεια.)

Ἡ δυσμενὴς πλήν τύχη βάλλει τὰ δὲ θέρια
αὐτῆς βέλη κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν, ὡς ὁ κε-
ραυνὸς, ὅστις ἐξαφανίζει τὸ τρυφερὸν χόρτον
καθ' ὅν τρόπον καὶ τὴν ὑψίκομον δρύν.

Ὁ πάππος κατέστη περίφροντις· τὸ στόμα
αὐτοῦ ἠνοίγετο σπανιότερον καὶ ἡ τέως στερεὰ
πολιὰ κεφαλή του ἤρξατο ὀλίγον τι νὰ ταλαν-
τεύηται.

Πρωτῶν τινα, εὐθὺς ὡς ἀνεχώρησαν τὰ τρία
παιδάκια διὰ τὸ σχολεῖον, προσεκάλεσε τὴν
ἀδελφὴν του.

Αὕτη προσῆλθε κρατοῦσα τὴν ἡλακάτην της.

— Πτωχὴ μου Μαργαρίτα, εἴμεθα κατε-
στραμμένοι..... εἶπεν ἄνευ προσιμίων μετὰ
ὑποκώφου φωνῆς.

— Ἡ γραῖα ὠχρίασε καὶ ἀφέθη νὰ κατα-
πέσῃ ἐπὶ ἔδρας.

Ἐχουσα πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἀδελ-
φὸν της, πρεσβύτερον αὐτῆς κατὰ ὡδεκα ἔτη,
μετὰ τοῦ σεβασμοῦ, ὃν ἔχει χωρική πρὸς τὸν
ἄνδρα, τὸν κύριον, εἶχε πρὸ ἔτους συγκατανεύσει
τυφλῶς νὰ ὑποθηκευθῶσιν οἱ ἐκ κληρονομίας
ἀγροὶ της, ὅπως ἀγορασθῶσι μετοχαί τινες
ζακχαροποιεῖου, ὅπερ ἀνιδρύετο ἐν τοῖς πέριξ,
καὶ ἐξ ὧν μυθώδη κέρδη ἤλπιζεν ὁ Γιλβέρτος.

Μετὰ ἓν ἔτος τὸ κατάστημα εὐρίσκειτο ἐν
καταστάσει πτωχεύσεως.

— Κατεστραμμένοι! ἀδελφέ μου,
κατεστραμμένοι!

Τότε οὗτος ἀνακοίνωσεν εἰς αὐτὴν ὅτι ἀπὸ
πινός τη ἔκρυσπε.

Ἐμεινον ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τεταπεινωμένοι
ὡς δύο ἔνοχοι, εἶτα ἡ θεῖα Μαργαρίτα ἐψι-
θύρισε.

— Μᾶς μένουσι τὰ ἐννεακόσια τῆς συντά-
ξεως φράγκα καὶ ἡ οἰκία, διὰ τούτων καὶ τῆς
ἐργασίας τοῦ Στεφάνου, ὅστις μετ' οὐ πολὺ θὰ
δύναται νὰ ἐργάζεται, θὰ ζῶμεν.

Φεῦ! τὰ ἐννεακόσια φράγκα τῆς συντάξεως
εἶχον ἐνεχυριασθῆ ὑπὸ τοῦ πάππου ἀπέναντι
δανείου ἐκ χιλίων πεντακοσίων, συναμολογη-
θέντος τελευταίως ἐκ μυστικότητι, συνεπεία
ἐπικειλημένων παρακλήσεων τοῦ διευθυντοῦ
τοῦ ζακχαροποιεῖου. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ πλη-
ρωθῆ τὸ χρέος τούτου, εἴτε διὰ κρατήσεως τῆς
συντάξεως, εἴτε διὰ ἐκποιήσεως τῆς οἰκίας.

Εἰς τὴν ἰδέαν ἐνδεχομένης ἐκποιήσεως τῆς
οἰκίας ἡ θεῖα ὀλιγοψύχει. Ἐν αὐτῇ εἶχεν αὕτη
γεννηθῆ καὶ ἐν αὐτῇ εἶχον ζήσει τρεῖς γενεαὶ
πρὸν Γιλβέρτων.

— Ἀνάγκη νὰ σωθῆ ἡ οἰκία! εἶπε ζωηρῶς.
Ἡ Θερεσία, ἡ ἀτυχή κόρη, δὲν θὰ πορευθῆ
πλέον εἰς τὸ σχολεῖον· αὕτη μὲν θὰ καταγι-
νηται εἰς τὰ τῆς οἰκίας, ἐγὼ δὲ θέλω ἐργάζεσθαι
ἐπὶ μισθῷ.

Τὰ παιδιά ἐπανῆλθον κατὰ τὴν συνθήτη
ῶραν.

Διαρκούντος τοῦ γεύματος δὲν ἔκαμον μέγαν
θόρυβον· ὁ Γιλβέρτος καὶ ἡ θεῖα ἐγεύοντο ἄκρις
ζητήσω ἐργασίαν;

χειλέσι. § Ὁ Στέφανος ἐμάλωσεν, εἶπεν αἰφνης
ὁ Ἰάκωβος, διακόπτων τὴν σιωπὴν· ὁ Μαρτινῶ,
εἰς τῶν μεγάλων, κατὰ τὸ διάλειμμα ἤθελε νὰ
με κτυπήσῃ διότι τὸν ἐκερδίζον εἰς τὴν σφαῖ-
ραν· μοῦ ἐφώνησε· Κατεστραμμένοι! κατεστραμ-
τραμμένοι! θ' ἀναγκασθῆς νὰ ἐπαιτῆς μὲ τὸ
δυσάκκιον εἰς τὸν ὦμον! Τότε ὁ Στέφανος τὸν
ἐκτύπησε.

Παρετήρησε δὲ τὸν ἀδελφὸν του, ὅστις ἐκλινεν
ὀλίγον τὴν κεφαλὴν. Τότε ἡ μικρὰ Θερεσία,
ἀπατεινομένη πρὸς τὴν θείαν, ἠρώτησε χαμηλῆ
τῆ φωνῆ.

— Καὶ διατί ὁ Μαρτινῶ ἀπεκάλεσε τὸν
Ἰάκωβον κατεστραμμένον;

— Ὁ Μαρτινῶ, τέκνα μου, εἶναι μοχθηρὸν
παιδίον, εἶπεν ὅμως τὴν ἀλήθειαν.

Καὶ τα ἐπληροφόρησε περὶ τῆς ἐπικειμένης
πτωχεύσεως τοῦ ζακχαροποιεῖου.

Ἡ Θερεσία ἠκροῦτο κάτωχρος· ὁ Ἰάκωβος
ἐξεράγη εἰς δάκρυα· τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἐβλεπεν
ἑαυτὸν γυμνόπου, μὲ τὸ δυσάκκιον ἐπ' ὦμου,
ἐπαιτοῦντα κομμάτιον ἄρτου ἀπὸ θύρας εἰς θύ-
ραν, ὡς τὸν εἶχεν ἀπειλήσει ὁ Μαρτινῶ, καὶ
ὡς ἔπραττον τὰ βράκένδυτα καὶ βεβορβορωμένα
παιδιά.

— Ἐγὼ δὲν θέλω νὰ ζητήσω ἐλεημοσύνην!
εἶπε κύπτων πρὸς τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν.

Οὗτος, ἀτάραχος τὴν ὄψιν, τὸν ἐθώπευσεν
ὀλίγον, εἶτα εἶπε·

— Μὴ φοβοῦ· οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν θὰ ζητήσῃ
ἐλεημοσύνην· ἰδὲ τοὺς βραχιονάς μου!

Ὁ πάππος ἐμειδίασε θλιβερῶς εἰς τοὺς λόγους
τούτους τοῦ παιδός, οἵτινες ἦσαν πολὺ ὑψηλό-
τεροι τοῦ ἀναττήματός του, ἀφ' οὗ δ' ἔρριψε
βλέμμα ἐπὶ τοῦ ὥρολογίου·

— Ἐπανέλθετε, ἀγαπητά μου, εἰς τὸ scho-
λεῖον, τοῖς εἶπε.

Ἐπήκουσαν· μετὰ τινα πλήν λεπτὰ ὁ Στέ-
φανος ἐπανῆλθε.

— Παππούλη, εἶπε πρὸς τὸν γέροντα, ὅστις
δὲν εἶχε νοήσει αὐτὸν εἰσελθόντα, θέλεις νὰ
ὑπάγω αὔριον εἰς τὸν Ἅγιον Κουίντινον ὅπως
ζητήσω ἐργασίαν;

— Ποίαν ἐργασίαν ; Καί τί ἡξεύρεις νά κάμνης ; ἤρωτησεν ὁ πάππος ἀνυψῶν τοὺς ὤμους.

Ὁ Στέφανος ἐσίγησε. Οὐδὲν πράγματι ἐγίνωσκε.

— Θά μάθω, ἀπήντησε μετ' ὀλίγον,

— Εἶσαι γενναῖος, ἀνθρωπάκη μου, ἀλλὰ καί εἰς τὴν οἰκίαν μας δύνασαι νά μάθης νά ἐργάζησαι. Ἄκουσον· ὁ δυστυχῆς πατήρ σου μετέβη εἰς τὴν πόλιν, ἠθέλησε ν' ἀνέλθῃ πολὺ ὑψηλά, ἀπέθανε πλὴν ἐξαντληθεὶς ἐκ τῶν κόπων. Ἐγὼ κατώρθωσά τι, μένων ὅμως ἐν τῷ χωρίῳ. Ἐδῶ ψωμοζῆ τις, ἀλλ' ὅπως δῆποτε συντηρεῖται. Μὴ μου ἀναφέρῃς λοιπὸν πλέον περὶ ἀναχωρήσεως. Μετὰ τὸ Πάσχα θά ἀφήσης τὸ Σχολεῖον· θά σου ἐτοιμάσω ἐργαλεῖον καὶ θά μάθης τὴν ὑφαντικὴν.

— Πρὸ ἡμερῶν ὅμως ἔλεγεσ ὅτι ἡ βιομηχανία τοῦ τόπου μας κατεστράφη καὶ οἱ ἐργάται οὐδὲ τὰ πρὸς τὸ ζῆν κερδίζουσι !

— Καλῶς πλὴν γινώσκεις, τέκνον μου, ὅτι ἂν ἤμην ἐλεύθερος νά ἐκλέξω, ἤθελόν σε ἀφήσει εἰς τὸ σχολεῖον ! Βραδύτερον, ὡς ἐγώ, ἤθελες εἰσελθεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς διευθύνσεως τῶν γεφυρῶν καὶ ὁδῶν καὶ καταστῆ ἐργοδηγός· ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως ἀνάγκη εἶναι νά ἐξεύρωμεν τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς μας.

Ἡ Θεῖα Μαργαρίτα ἠκροῶτο ἀπὸ τινος· ἡ καρδιά της ἀνεσκίρτα σφοδρῶς διαρκούσης τῆς συνομιλίας ταύτης. Οὐδέ ποτε ἐσκέφθη ὅτι τὰ παιδάκια ἠδύνατο νά καταλείψωσι τὴν φωλεάν, ἔτρεμε δὲ μήπως ὁ γέρον ἐνδώσῃ.

— Πείσθητι, εἶπε χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Στέφανον· σὺ μὲν θά ὑφαίνης, ἐγὼ δὲ θά ἐργάζωμαι ἐπὶ μισθῷ.

— Σὺ, εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν, νά ἐργάζησαι μὲ ἡμερομίσθιον ! ἀνέκραξεν ὁ ἀνθρωπάκης κάπως ὀργίλιως.

Καὶ ἐξῆλθε.

— ὦ ! τί παιδί, ἐψιθύρισεν ἡ Θεῖα Μαργαρίτα.

— Κεφάλι ἀγύριστο, ὡς τὸ τοῦ πατρός του.

Ἡοξάντο αἱ στενοχωρίαὶ· ἡ θεομάστρα δὲν ἐλαμπύριζεν ὡς ἄλλοτε, τὰ δὲ φαγητὰ ἦσαν ἀνούσια ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τοῦ λίπους. Ἡ

Θηρεσία καὶ ἡ Θεῖα καταλήφθησαν ὑπὸ τοιαύτης ἀπεστροφῆς πρὸς τὸν οἶνον, τὸν ζῆθον, τὸ κρέας, πρὸς πᾶντα, πλὴν τῶν γεωμητῶν, τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ ὕδατος, ὥστε ἡ ἀποστροφή αὕτη μετεδόθη εἰς ἅπασαν τὴν οἰκογένειαν. Μόνον ἡ πολυτέλεια τῆς καθαριότητος τοῖς ἀπέμεινε. Ἡ ἀξία Μαργαρίτα, ἐκαθάριζε, περιποιεῖτο τὰ μαγειρικὰ σκεύη, ἔπλυνεν, ἔτριβεν μετὰ πλείονος ἢ ἄλλοτε ζήλου, ὡσανεὶ ἡ ἐξίξις καὶ ἡ καθαριότης ἐπρόκειτο ν' ἀναπληρώσωσι τὴν προτέραν εὐπορίαν.

Ὁ χεῖμῶν παρῆλθεν· ἐπανῆλθεν ἡ ἀνοιξις.

— Ὅταν μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν, εἶπεν ἡμέραν τινὰ ἡ Θεῖα πρὸς τὴν Θηρεσίαν, ἐν ᾗ συνέλεγε τὰ ἀσπρόρουχα, ἅτινα εἶχεν ἀπλώσει ὅπως στεγνώσωσιν ἐπὶ τῶν ἠνθισμένων φυτῶν τῶν φραγκοσταφυλεῶν, ὅταν μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν, ὅτι ἠμπόρεσα νά διατηρήσω ἰσοῦτον χρόνον τοὺς ἀχρηστους ταύτους θάμνους, ἐν ᾗ ἠδύναμην νά σπείρω πετροσέλινα, σκάνδικας, νά φυτεύω κρομυδάκια καὶ ὠραῖα λαχανικά· Δὲν ἐπράξαμεν καλῶς ἐκρίζωσαντες ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἄσχημα δένδρα, τὰ ὁποῖα ἐπνιγον καὶ ἐστενωχώρουν τὸν κῆπον ; Ἰδὲ, νά ! αἱ ὠραῖαι ἐκεῖναι κράμβαι δὲν ἀξίζουσ περισσότερον ; Ἄ, εἰς πόσα ὠραῖα φαγητὰ θά μας χρησιμεύσωσι.

— Ἐν τούτοις κρίμα εἶναι, ἀπεκρίνατο ἡ Θηρεσία, κινουῦσα τὴν ὠραίαν μικρὰν τῆς κεφαλῆς, ὅτι δὲν κατασκευάζουσι τὰς φωλεὰς τῶν αἰ ἀκανθίδες καὶ οἱ σπῖνοι μεταξύ τῶν κραμβῶν.

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στοιχειώδη τινὰ περὶ Ἰσότητος, ὑπὸ τοῦ δικηγόρου Ε. Γλυμενοπούλου (συνέχεια καὶ τέλος). — Συμβολὴ εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλληνισμοῦ, ὑπὸ Γ. Γ. Μαζαράκη (συνέχεια). — Τὰ ἀπὸ τῆς λύσεως προφυλακτικὰ πειράματα, ὑπὸ Φιλολάου (συνέχεια καὶ τέλος). — Ἐγκυκλοπαιδικά, ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ κ. Σπράντη Π. ἱατροῦ, (συνέχεια καὶ τέλος). — Ἡ Γενεσις τὸ Τ. λος καὶ ἡ Ἀνάστασις τῶν κόσμων, κατὰ τὸν Κ. Φλακρινόν. — Ζωολογία, ἡ Φάλαίνα. — Σύμμικτα. — Πόησις. Τὸ Ὄρφανόν, ὑπὸ Γ. Βογιαζῆ. — Ἱστορία Ἀνθρωπίσκου ὑπὸ Μαρίας Ρόμπερτ Χάλν (συνέχεια).